

ZPRÁVA O ČINNOSTI MUZEA BRNĚNSKA ZA ROK 2012

Muzeum Brněnska, příspěvková organizace sdružuje pět poboček, z toho jsou tři muzea, dva památníky: ¹⁾

- **PODHORÁCKÉ MUZEUM**

Porta coeli 1001, 666 02 Předklášteří

Pobočka muzea sídlí v pronajatých prostorách, v budově proboštství kláštera cisterciáků; areál kláštera je od roku 2010 Národní kulturní památkou.

- **MUZEUM V IVANČICÍCH**

Široká 1, 664 91 Ivančice

Pobočka muzea sídlí v pronajatých prostorách v Ivančicích, sbírkové předměty jsou převážně uloženy v depozitářích v komplexu benediktinského kláštera v Rajhradě, výstavy se konají po omezenou dobu v roce v galerii Památníku Alfonse Muchy v Ivančicích.

- **MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH**

Masarykovo nám. 18, 664 51 Šlapanice

Pobočka muzea sídlí v pronajatých prostorách někdejší scholasterie ve Šlapanicích. Sbírkové předměty jsou uloženy v budově muzea na Masarykově náměstí, v depozitáři ve správě muzea na ulici Brněnské a v pronajatých prostorách místní Orlovny na Masarykově náměstí.

- **PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU**

K Mohyle míru 200, 664 58 Prace

Pobočku tvoří samotný památník a muzejní objekt s přístavbou – výstavním pavilonem, sbírka je uložena v depozitáři v budově Muzea ve Šlapanicích na Masarykově náměstí.

- **PAMÁTNÍK PÍSEMŇICTVÍ NA MORAVĚ**

Kláster 1, 664 61 Rajhrad

Pobočka muzea sídlí v komplexu benediktinského opatství; tamtéž jsou uloženy sbírkové předměty.

Organizační součástí Památníku je také

KNIHOVNA MUZEA BRNĚNSKA a KNIHOVNA BENEDIKTINSKÉHO OPATSTVÍ RAJHRAD.

¹⁾ Poznámka:

K 1. srpnu 2012 převzalo Muzeum Brněnska do své správy další pobočku, nemovitou kulturní památku, **LÖW-BEEROVU VILU**, Drobného 22, 602 00 Brno

Jedná se o vilu, zahradní areál a zahradní domek, vše projde v letech 2013 a 2014 celkovou rekonstrukcí a bude zde umístěna stálá expozice.

Stav k 31. 12. 2012:

Muzeum Brněnska, příspěvková organizace sdružuje šest poboček, z toho jsou čtyři muzea, dva památníky:

1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

a) Sběrná oblast

V jednotlivých pobočkách muzea byla tradiční sbírkotvorná činnost prováděna v hranicích sběrného území, stanovených v roce 2008. Šlo jak o sběr *aktivní* (v obcích s „velkou“ mírou působnosti), tak *pasivní* (v obcích s „malou“ působností). Přitom je třeba mít na paměti, že sběrná oblast poboček Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě přesahuje území kraje, resp. není vymezena geograficky, nýbrž tematicky.

Sběr se uskutečňoval v rozsahu podle jednotlivých fondů a podsbírek na základě posouzení odborných pracovníků. Sbírkové fondy byly doplňovány v chronologických a typově tematických řadách. Zejména v letním období pokračoval terénní výzkum – dokumentace života, krajiny, staveb, událostí a osob v regionu. Průběžně byla doplňována i fotodokumentace, písemnosti nesbírkové povahy.

b) Akvizice

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost při Muzeu Brněnska se sešel k jednání jednou, a to 12. 6. 2012. Na tomto jednání projednal zařazení předmětů do sbírek získaných nákupy a dary, vlastním sběrem a také převody z Ústavu archeologické památkové péče v Brně. Pro jednotlivé pobočky Muzea Brněnska schválil zařazení předmětů získaných koupí a darem do jejich sbírek takto:

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Koupě:

1) Tři výtvarná díla malíře Bohumíra Matala (1922 -1988): Hlava, 1987, kresba, tuš, cena 6.000,- Kč, Nahý v trní, 1988, kresba, tuš, cena 5.000,- Kč, Postava v sevřeném prostoru, 1986, malba olej, cena: 21.000,- Kč, celkem 32.000,- Kč (předmět zapsán pod přírůstkovým číslem 9/2012).

2) Kávová souprava (Konvice s víčkem, mlékovka, cukřenka s víčkem, 6 šálků, 6 podšálků), porcelán, po r. 1850, cena: 5.000,- Kč (př. č. 10/2012).

Dary:

1) Archeologická sbírka pana Václava Růžičky z Lipůvky, vytvořená v letech 1975-2010, cca 750 číslovaných krabic s nálezy z regionu Tišnovska a 7 krabic dokumentace (př. č. 6/2012).

2) soubor výtvarných děl ak. sochaře a malíře Petra Jedličky, 18 ks (př. č. 7/2012).

3) dva obrazy malíře Quirina Jedličky (př. č. 8/21012).

4) dva obrazy Boženy Klátilové – Rolkové: portrét Rudolfa Klátily, 1939, a portrét Aloisie Klátilové, 1939, olej na plátně (př. č. 33/2012).

Vlastním sběrem byla sbírka obohacena o 32 položek, většinou šlo o vybavení domácnosti (mezi jiným 10 vysavačů), pozůstalost tišnovského vlastivědného pracovníka PhDr. Karla Fice, CSc. (1946-2005) a několik předmětů denní potřeby. Převodem z Ústavu archeologické památkové péče v Brně přibyl do archeologické sbírky archeologický materiál ze záchranného výzkumu lokality Jinačovice - intravilán a ze záchranného výzkumu lokality Kuřim, ul. Na Zahrádkách (kultura s moravskou malovanou keramikou, datace: 16. - 17. století).

MUZEUM V IVANČICÍCH

Koupě:

1) Psací stroj zn. Continental, cena: 700,- Kč (předmět zapsán pod přírůstkovým číslem 2/2012);

2) soubor předmětů: rozhlasový přijímač Talisman 308U, cena 600,- Kč, porcelánový kávový servis, cena 1.500,- Kč, váza – hutní sklo, cena 400,- Kč, popelník – hutní sklo, cena 200,- Kč, miska (popelník) – hutní sklo, cena 300,- Kč, skleněný flakon s víčkem, cena 100,- Kč, skleněný flakon, cena 100,- Kč, dóza s víčkem, cena 100,- Kč, cukřenka – lisované sklo, cena 300,- Kč, sametový šátek s výšivkou, cena 450,- Kč, žinylkový šál, cena 350,- Kč, přehoz na manželské postele, cena 600,- Kč, celkem cena 5.700,- Kč (př. č. 3/2012).

Dar:

1) Medomet, plechový na 3 rámečky (předmět zapsán pod přírůstkovým číslem 1/2012).

Další sbírkové předměty, ať už získané vlastním sběrem či převody, sbírkový fond v roce 2012 nerozšířily.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

Koupě:

1) knihy B. M. Eliášové: Hanako; Huria hledá cestu do nebe; Sunae a Kétai, cena 600,- Kč (předmět zapsán pod přírůstkovým číslem S 54/2012).

2) knihy Václava Kosmáka, 16 ks, cena 1.600,- Kč (př. č. S55/2012).

3) kniha Pavla Julia Vychodila Václav Kosmák – životopis, cena 100,- Kč (př. č. S56/2012).

Dary:

1) Dětská svérázová halenka (př. č. S20/2012)

2) dámská společenská halenka (př. č. S21/2012),

- 3) límeček ke kroji podle kyjovských vzorů (př. č. S22/2012),
- 4) dámské šaty (př. č. S23/2012),
- 5) hraniční kámen s vytesanými údaji (př. č. S24/2012),
- 6) kniha E. R. Hulc – J. Gabet: Cesty misionářské, Praha 1887 (př. č. S25/2012),
- 7) patchworkový přehoz (př. č. S43/2012),
- 8) vyšívání přehoz (př. č. S44/2012),
- 9) vyšívání přehoz (př. č. S45/2012),
- 10) pánská košile (př. č. S46/2012),
- 11) spodní prádlo - košilka přehoz (př. č. S47/2012),
- 12) šátek – „hózlendr“ přehoz (př. č. S48/2012),
- 13) spodní ženské kalhoty (př. č. S60/2012),
- 14) spodní ženské kalhoty (př. č. S61/2012),
- 15) kuchyňská zástěra (př. č. S62/2012),
- 16) fotografie šlapanických jubilantů (př. č. S63/2012),
- 17) pracovní knížka Antonie Zemanové - Arbeitsbuch (př. č. S64/2012),
- 18) novorozenecké a kojenecké košilky, 6 ks (př. č. S65/2012),
- 19) soubor výšivkových tiskátek, 86 ks (př. č. S66/2012),
- 20) konfekční kabelka (př. č. S67/2012),
- 21) kabelka pompadůrkového střihu (př. č. S68/2012),
- 22) kožešinový rukávník (př. č. S69/2012),
- 23) povlečení na polštář (př. č. S70/2012),
- 24) plátěný ubrus s barevným tiskem (př. č. S71/2012),
- 25) konfekční dámské šaty (př. č. S72/2012),
- 26) zástěra k ženskému lidovému oděvu (př. č. S73/2012),
- 27) policový pás s krajkou (př. č. S74/2012),
- 28) torzo výšivky na plátně (př. č. S75/2012),
- 29) prostírání z krajky, 4 ks (př. č. S76/2012),
- 30) síťovaná záclona (př. č. S77/2012),
- 31) háčkovaná záclona (př. č. S108/2012),
- 32) háčkovaná záclona (př. č. S109/2012),
- 33) mince a medaile, 16 ks (př. č. S110/2012),
- 34) dětská batistová zástěra (př. č. S111/2012),
- 35) damaškový povlak na polštář (př. č. S112/2012),
- 36) dívčí svérázová halenka (př. č. S113/2012).

Vlastní sběr přinesl obohacení sbírky o 41 položek; šlo o předměty vybavení domácnosti, korespondenci, publikace, krejčovskou pannu a řadu drobných předmětů. Ze starého fondu muzea bylo do sbírek převedeno a zapsáno 36 položek, mezi jinými dětský kočárek, drobné tisky a periodika, lahve různého typu, model šlapanického hřbitova a krejčovská panna. Celkem přibýlo prostřednictvím sběru, ze starého fondu a převodem z Ústavu archeologické památkové péče v Brně do sbírky 82 položek.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

Koupě:

- 1) mince 2 soly, Francie 1792, cena 315,- Kč (předmět zapsán pod přírůstkovým číslem 5/2012).
- 2) mince 5 franků, Francie 1802/1803, cena 2.079,- Kč (př. č. 6/2012).
- 3) mince 1/2 franku, Francie 1808, cena 625,- Kč (př. č. 7/2012).
- 4) mince 1 centesimo, Království italské, cena 315,- Kč (př. č. 8/2012).
- 5) odznak Napoleonské výstavy ve Slavkově 1931, cena 252,- Kč (př. č. 9/2012).

6) keramická láhev s vyobrazením ruského dragouna, cena 800,- Kč (př. č. 10/2012).

Dary:

- 1) Pohlednice – fotografie Mohyly míru (př. č. 1/2012).
- 2) pohlednice – fotografie Mohyly míru (př. č. 2/2012).
- 3) brožura Bitva u Slavkova (př. č. 3/2012).
- 4) brožura Na bojišti slavkovském (př. č. 4/2012).

Další sbírkové předměty, ať už získané vlastním sběrem či převody, sbírkový fond v roce 2012 nerozšířily.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Koupě:

- 1) Bibliofilie – O. Lasák: Moravský kumšt v košili, cena 600,- Kč (př. č. 7/2012)
- 2) Kniha – O. Jeřábková: Mému muži, Arne Novákovi, cena 196,- Kč (př. č. 8/2012)
- 3) Opis panovnické ratifikace usnesení zemského sněmu, cena 5.000,- Kč (př. č. 9/2012)
- 4) Kniha – K. Tučková: Vyhnutí Gerty Schnirch, cena 219,- Kč (př. č. 10/2012)
- 5) Kniha – V. Nezval: Moderní poesie, cena 50,- Kč (př. č. 11/2012)
- 6) Kniha – V. Nezval: Básně denního světla, cena 50,- Kč (př. č. 11/2012)
- 7) Kniha – V. Nezval: Básně noci, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 8) Kniha – V. Nezval: Básně noci, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 9) Kniha – V. Nezval: Historický obraz I–III, cena 100,- Kč (př. č. 11/2012)
- 10) Kniha – V. Nezval: Manon Lescaut, cena 100,- Kč (př. č. 11/2012)
- 11) Kniha – V. Nezval: Nápis na hroby, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 12) Kniha – V. Nezval: Moderní básnické směry, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 13) Kniha – V. Nezval: Milenci z kiosku, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 14) Kniha – V. Nezval: Švábi, cena 100,- Kč (př. č. 11/2012)
- 15) Kniha – V. Nezval: Zpáteční lístek, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 16) Kniha – V. Nezval: Chrpy a města, cena 50,- Kč (př. č. 11/2012)
- 17) Kniha – V. Nezval: Sbohem a šáteček, cena 50,- Kč (př. č. 11/2012)
- 18) Kniha – V. Nezval: Z domoviny, cena 50,- Kč (př. č. 11/2012)
- 19) Kniha – V. Nezval: Básně noci, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 20) Kniha – V. Nezval: Pražský chodec, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 21) Kniha – V. Nezval: Most, cena 150,- Kč (př. č. 11/2012)
- 22) Kniha – V. Nezval: Falešný mariáš, cena 200,- Kč (př. č. 11/2012)
- 23) Kniha – V. Nezval: Pět minut za městem, cena 100,- Kč (př. č. 11/2012)
- 24) Ilustrace – L. Šuleřová: Strašidelné historiky, Historiky zlaté, Koně s povozem, Zbojník Zelnica, cena 4.000,- Kč (př. č. 12/2012)
- 25) Kniha – J. Hlušička: Ještě že mám vzpomínky, cena 200,- Kč (př. č. 13/2012)
- 26) Pamětní kniha V. Kovandy, cena 2.000,- Kč (př. č. 14/2012)
- 27) Soubor šesti ex libris A. Odehnala, cena 650,- Kč (př. č. 15/2012)

Dary:

- 1) Kniha – R. Skolek: Nesvlíkej se sama (př. č. 1/2012)
- 2) Kniha – E. Kiliánová, Oldřich Sirovátka: Král moravských vodníků (př. č. 2/2012)
- 3) Kniha – J. Trefulka: O blázních jen dobré (př. č. 2/2012)
- 4) Pozůstalost I. Sabinova (př. č. 3/2012)
- 5) Kniha – A. Klen: Pohádky naší doby (př. č. 4/2012)
- 6) Kniha – P. Oszlý: Commedia dell'arte Divadla na provázku (př. č. 5/2012)
- 7) Kniha – A. a V. Mrštíkové: Maryša (př. č. 6/2012)
- 8) Kniha – J. Glazarová: Roky v kruhu (př. č. 16/2012)

- 9) Kniha – V. Nezval: Matka naděje (př. č. 16/2012)
- 10) Kniha – J. Kainar: Veliká láska (př. č. 16/2012)
- 11) Kniha – M. Pujmanová: Verše mateřské (př. č. 16/2012)
- 12) Kniha – J. Glazarová: Vlčí jáma (př. č. 16/2012)
- 13) Kniha – V. Závada: Cesta pěšky (př. č. 16/2012)
- 14) Kniha – A. Šrýb: Loňské listí (př. č. 16/2012)
- 15) Kniha – J. Čarek: Maminka (př. č. 16/2012)
- 16) Kniha – L. Stejný: Přímou cestou (př. č. 17/2012)
- 17) Kniha – V. Závada: Z díla (př. č. 17/2012)
- 18) Kniha – J. Schlossarková: Co na prajzске se stalo a co povědělo (př. č. 17/2012)
- 19) Kniha – J. Vrchlický: Antologie z básní Jaroslava Vrchlického (př. č. 18/2012)
- 20) Kniha – 50 let knihtiskařem (př. č. 19/2012)
- 21) Pozůstalost K. Kapouna, 278 položek (př. č. 20/2012)
- 22) Soubor pohlednic, 218 ks (př. č. 21/2012)
- 23) Kniha – A. Jarošová, R. Jaroš: Hory, má panenka (př. č. 22/2012)
- 24) Kniha – R. Kynčl: Chlebíček z kameňá (př. č. 23/2012)
- 25) Kniha – Z. Galuška: Slovácko sa súdí (př. č. 24/2012)
- 26) Kniha – B. Trojak: Brněnské metro (př. č. 25/2012)
- 27) Kniha – A. Vojkůvka: Valašské elegie (př. č. 26/2012)

V závěru roku se podařilo Památníku získat dva velké celky čítající cca 40 kartonů materiálu a to literární archiv básníka Ivo Odehnala a část archivu bývalého ředitele nakladatelství Blok. Probíhala intenzivní jednání o část pozůstalosti B. Kiliana. Velkým zklamáním bylo naopak rozhodnutí prof. Stehlíka: ačkoliv původně nabídl Památníku svou rozsáhlou knihovnu, během jednání změnil názor a přenechal ji benediktinům. Je to i poučení pro příště, že i v případě, kdy si dárce klade poměrně striktní podmínky, je třeba jednat pružně a především neodkladně. Přesto lze sbírkotvornou činnost hodnotit vcelku pozitivně. Pokračovalo doplňování sbírky autorsky signovaných knih, bibliofilii a ex libris.

Celková částka za nákupy sbírkových předmětů do sbírek Muzea Brněnska za rok 2012 činila **64.115,00 Kč**.

c) Evidence a revize sbírek

Sbírkotvorná činnost přinesla v roce 2012 obohacení sbírek o 159 položek, které byly zapsány do sbírek a podsbírek Muzea Brněnska. Ke stanoveným termínům 15. 5. a 15. 11. 2012 byly na Ministerstvo ČR nahlášeny příslušné změny do CES – aktualizace (nová přírůstková a inventární čísla).

V závěru roku se muzeum zapojilo do digitalizačního projektu Jihomoravského kraje. Po celý rok probíhala příprava podkladů pro projekt JMK e-Government a v prosinci 2012 byla odeslána k externí digitalizaci první část sbírkových předmětů. Svépomocí pokračovala fotodokumentace sbírkového fondu.

Průběžně byly doplňovány písemnosti nesbírkové povahy do archivu a také fotoarchiv.

V PODHORÁCKÉM MUZEU (CES – MPŘ/002-05-06/141002)

- činil počet přírůstků celkem 33 položek; z toho: 25 pocházelo ze sběru muzea, 4 předměty byly získány darem, 3 koupí, 2 převodem sbírek (archeologie);
- do II. stupně evidence bylo zařazeno 62 položek, z toho v podsбірce Historie 36, Nové dějiny 1, Výtvarné umění a umělecké řemeslo 25;
- elektronicky bylo v programu DEMUS zpracováno 323 položek (celkem je jich takto evidováno 4.893) včetně podsбірky Archeologie (kde je 1.546 položek);
- byly vytištěny evidenční karty nových záznamů z roku 2012;

Celkový počet evidenčních čísel sbírkových předmětů (v chronologické i systematické evidenci) celkem k 31. 12. sledovaného roku položek sbírky: 30.779.

V MUZEU V IVANČICÍCH (CES – MIV/002-05-06/139002)

- Počet přírůstků činil 14 položek;
- do II. stupně evidence bylo převedeno 12 položek, z podsbírký umění;
- do programu DEMUS bylo z inventárních karet převedeno 38 položek, celkem je v DEMUSu evidováno 5679 položek;
- knihovnice Muzea Brněnska pokračovaly v katalogizaci ivančické sbírkové knihovny do knihovnického systému Clavius, celkem zkatalogizováno 271 svazků;

Celkový počet evidenčních čísel sbírkových předmětů (v chronologické i systematické evidenci) celkem k 31. 12. sledovaného roku položek sbírky: 26.795.

V MUZEU VE ŠLAPANICÍCH (CES – MŠL/002-05-06/138002)

- činil v roce 2012 počet přírůstků 122 položek, z toho 3 předměty byly zakoupeny, 36 předmětů bylo získáno darem, ze starého fondu přibylo 36 předmětů, sběr přinesl 41 předmětů, převodem byla sbírka obohacena o 6 předmětů;
- počet předmětů zapsaných do II. stupně (a elektronicky v programu DEMUS evidováno) činil 1239 položek;

Celkový počet evidenčních čísel sbírkových předmětů (v chronologické i systematické evidenci) celkem k 31. 12. sledovaného roku položek sbírky: 24.441.

V PAMÁTNÍKU MOHYLA MÍRU (CES – PMM/002-05-06/140002)

- se přírůstky rozrostly o 10 položek;
- digitalizováno je 83 položek;
- počítačově bylo zpracováno v programu DEMUS 9 položek;

Celkový počet evidenčních čísel sbírkových předmětů (v chronologické i systematické evidenci) celkem k 31. 12. sledovaného roku položek sbírky: 587.

V PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ (CES – PPM/006-05-31/350006)

- Sbírka památníku se za rok 2012 rozrostla o 26 přírůstkových čísel;

Celkový počet evidenčních čísel sbírkových předmětů (v chronologické i systematické evidenci) celkem k 31. 12. sledovaného roku položek sbírky: 1.128.

ARCHEOLOGIE MUZEA BRNĚNSKA

- Převedeno do II. stupně evidence 58 položek archeologické podsbírký Muzea ve Šlapanicích a 16 položek Muzea v Ivančicích;
- digitalizováno je 20 položek archeologické podsbírký Podhoráckého muzea, celkem je v DEMUSu této pobočky evidováno 1546 položek, dále bylo digitalizováno 127 položek Muzea ve Šlapanicích, celkem je v DEMUSu v této pobočce digitalizováno 1638 položek podsbírký, digitalizováno bylo i 16 položek archeologické podsbírký Muzea v Ivančicích, celkem je tu počet záznamů 1599, digitalizováno je 292 položek;
- ke stanoveným termínům 15. 5. a 15. 11. 2012 byly na MK ČR nahlášeny příslušné změny – aktualizace (nová přírůstková a inventární čísla).

Celkový počet evidenčních čísel sbírkových předmětů (v chronologické i systematické evidenci) ve všech sbírkách Muzea Brněnska k 31. 12. 2012 je 83 730.

d) Konzervování a restaurování sbírek

V roce 2012 se v Muzeu Brněnska péčí o sbírkové předměty, o jejich konzervování a zčásti i restaurování věnovali dva konzervátoři, konzervátor dřeva a kovu (ten je pověřen také funkcí bezpečnostního technika v Muzeu Brněnska.) a konzervátorka keramiky a skla.

Konzervátor dřeva a kovu ošetřil celkem 73 sbírkových předmětů, z toho 40 ze sbírky Podhoráckého muzea, 13 pro Muzeum v Ivančicích, 19 ks pro Muzeum ve Šlapanicích a 1 pro Památník písemnictví na Moravě.

Konzervátorka / restaurátorka keramiky a skla ošetřila celkem 46 předmětů, z toho bylo 7 z Podhoráckého muzea, 18 ks z Muzea v Ivančicích a 21 z Muzea ve Šlapanicích.

Veškeré restaurované předměty z keramiky byly připraveny pro závěrečnou retuš, která bude provedena, jakmile bude určeno místo, které vyhovuje realizaci barevných (iluzorních) retuší.

Jednorázové ošetření předmětů v radiační komoře firmy BIOSTER ve Veverské Bítýšce v roce 2012 neproběhlo.

V roce 2012 byly dodavatelsky restaurovány tyto předměty:

ze sbírky **PODHORÁCKÉHO MUZEA**

1) Truhlice dřevěná s kováním, inv. č. NA 49, celkem za 17.600,- Kč;

2) Soubor lidového textilu (4 kusy) - ženská krojová zástěra, ženská krojová sukně, ženská košile, rukávce, celkem za 16.500,- Kč.

ze sbírky **MUZEA V IVANČICÍCH**

1) Předkonzervátorský průzkum fragmentů hrobového oděvu Jana Diviše ze Žerotína (+1616), př. č. 10/93, celkem za 51.500,- Kč;

2) Konzervovány sbírkové předměty:

a) Kovářský měch, H1952, celkem za 17.360,- Kč

b) Vinařský lis, H2629, celkem za 7.000,- Kč

3) Restaurován byl soubor děl A. Muchy + noviny z fondu A. Muchy, a to v souvislosti s připravovanou zápůjčkou děl A. Muchy na výstavu „Alfons Mucha Unknown“, která se uskuteční v Japonsku v letech 2013 – 2014. Šlo o tyto předměty:

a) Plakát – VI. slet všesokolský České obce sokolské. 1. slet Svazu Slovanského sokolstva, AM-A20, celkem za 15.500,- Kč;

b) Plakát – Loterie Národní jednoty pro jihozápadní Moravu v Brně, AM-A19, celkem za 14.500,- Kč;

c) Plakát – De Forest Phonofilm. Bio Adria, AM-A17, celkem za 10.500,- Kč;

d) Akvarel – Věž ivančického kostela, AM-A56, celkem za 2.200,- Kč;

e) Kresba – Vyhlášení války u starých Slovanů, AM-A44, celkem za 5.800,- Kč;

f) Bibliofilie – Le Pater, 23 jednotlivých listů, AM-A32, celkem za 25.300,- Kč;

g) Tisky, AM-A31 (3 ks - Desky alba Documents Décoratifs, Tabule č. 2 z alba Figures Décoratives, Tabule č. 4 z alba Figures Décoratives), celkem za 2.200,- Kč;

h) Noviny The New York Daily News – 2 listy, AM-C58, celkem za 3.000,- Kč;

4) Pro restaurovaný obraz v r. 2011 – olejomalba Josefa Winterhaltera, „Loučení sv. Pavla se sv. Petrem“, OT 48, byl pořízen dekorativní rám (310 x 170 cm), celkem za 39.900,- Kč;

ze sbírky **MUZEA VE ŠLAPANICÍCH** byla restaurována dvojice soch barokních světloňů, Hu 56, celkem za 10.400,- Kč;

Celkové náklady na dodavatelské restaurování a konzervování sbírkových předmětů za pobočky činily **207,861,00 Kč**.

e) Uložení sbírek

V depozitářích všech poboček byl prováděn průběžný úklid, prováděny pravidelné odpočty a počítačové vyhodnocování naměřených hodnot teploty a vlhkosti vzduchu, kontrolovány hasicí přístroje. Prostory všech depozitářů, v nichž jsou uloženy sbírkové předměty poboček Muzea Brněnska, byly ošetřeny zaplynováním, a tím se předešlo napadení hmyzími škůdci a plísněmi.

Opět je třeba upozornit na naprostý nedostatek depozitářů pro uložení archeologických sbírek. Pro příjem těchto sbírek bylo již před dvěma lety nutno vyhlásit „stop stav“ –

problém však už je natolik akutní, že bude nezbytné jej v nejbližší budoucnosti řešit, aby nedošlo k bezvýhodné situaci!

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Byl vyroben velký regál do sálu k ukládání sbírkových předmětů velkých rozměrů.

Byla umístěna nová kovová skříň na papíry velkých formátů do depozitáře č. 3 a tím došlo k reorganizaci a přeložení části mineralogických sbírek.

Pokračovalo ukládání podsbírký Rajhrad do depozitáře č. 6, pokračoval také průběžný úklid regálů a nové ukládání sbírek v souvislosti s probíhající revizí v depozitářích č. 1, 2 a 3. V depozitářích č. 1 a 4 pokračovalo ukládání písemností archivu muzea. V depozitáři č. 4 byla uložena pozůstalost Karla Fice.

Probíhaly pravidelné kontroly a úklid, 2x ročně umývání oken, instalovány elektronické odpuzovače hlodavců, depozitáře byly na jaře a na podzim deratizovány.

Pokračovalo se v novém systému ukládání sbírek kovového charakteru v depozitáři č. 1.

Byly prováděny pravidelné kontroly odpočty a počítačové vyhodnocování naměřených hodnot teploty a vlhkosti vzduchu v depozitářích č. 2,4 a 6, kontroly hasicích přístrojů. Byla dokončena úprava a reorganizace chodby před depozitáři č. 1 – 4 pro uložení velkých sbírkových předmětů.

MUZEUM V IVANČICÍCH

Téměř celý sbírkový fond je uložen v depozitářích v Rajhradě a v důsledku tohoto přestěhování téměř celého sbírkového fondu Muzea v Ivančicích do rajhradských depozitářů, mají pracovníci ivančického muzea dvě pracoviště. Pracovnice pobočky zahájily v roce 2012 třídění a ukládání sbírkového textilu do skříní a zásuvek (textil byl po stěhování dosud uložen ve skříních provizorně). Pokračovaly v uspořádávání sbírkových předmětů z podsbírký historické a v fotodokumentaci sbírkového textilu (snímky sbírkových předmětů jsou určeny pouze pro dokumentaci a studijní účely).

V souvislosti s připravovanou zápůjčkou děl A. Muchy na výstavu „Alfons Mucha Unknown“, která se uskuteční v Japonsku v letech 2013 – 2014, byla dodavatelsky adjustována některá díla A. Muchy, která měla být na tuto výstavu zapůjčena.

V rajhradských depozitářích byly kromě evidence a revize sbírkových předmětů prováděny kontroly teploty i vlhkosti vzduchu a běžný úklid (úklid prováděly uklízečky Památníku písemnictví na Moravě). V rajhradských depozitářích byly prováděny kontroly teploty i vlhkosti vzduchu (během roku zde dochází k velkým teplotním výkyvům, což není v silách muzea v daném prostředí zcela eliminovat). Rovněž zde proběhly pravidelné kontroly hasicích přístrojů a elektronického zabezpečení.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

V roce 2012 byla v zásadě dokončena celková reorganizace uložení sbírek (přesuny mezi depozitáři ve vlastní budově muzea na Masarykově náměstí, Orlovnou a depozitáři na Brněnské ulici), jejímž cílem byla optimalizace uložení sbírkového fondu. Rozsáhlejší změny a přesuny v uložení fondu byly provedeny v depozitáři Brněnská.

Dále bylo upraveno uložení části podsbírký Krásná umění a podsbírký Etnografie v depozitáři v budově muzea.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

Ani v roce 2012 nedošlo k přesunu sbírkových předmětů do objektu muzea Památníku Mohyla míru, záměr byl prozatím odložen.

PAMÁTNÍK PÍSEMŇICTVÍ NA MORAVĚ

Sbírký jsou nadále provizorně uloženy v knihovním skladu, který podléhá bezpečnostnímu režimu a je přístupný jen omezenému okruhu pracovníků, což ovšem plně neodpovídá muzejnímu standardu. V závěru roku byly zahájeny práce na přemístění sbírek do původně proponovaných prostor. Je to možné pouze díky tomu, že byl snížen objem knihovního depozitáře a z jedné, nově uzavřené části, vznikne sklad výstavního fundusu. Depozitář sbírek bude patrně sloužit delší dobu, na druhé straně zmenšení skladu knih na úkor skladu materiálu

je třeba považovat za řešení provizorní, protože i při plánovaném maximálním využití stávajících místností bude knihovna během několika málo let potřebovat další místnost.

2) KNIHOVNY

Muzeum Brněnska spravuje knižní fond **Knihovny Muzea Brněnska**, registrovaný u Ministerstva kultury pod ev. č. 6205/2005, a knižní fond **Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad**, registrovaný pod ev. č. 6206/2005.

V průběhu roku došlo k výměně jedné pracovnice v knihovně. Do provozu negativně zasáhla i dlouhodobá nemocnost další knihovnice, takže po celý rok se řada úkolů řešila improvizovaně a s vypětím sil. Přesto se podařilo zpracovat harmonogram digitalizace sbírek (plošných předloh) Muzea Brněnska, přičemž pracovník knihovny se stal koordinátorem akce v celém muzeu. Dále pokračovala digitalizace benediktinských rukopisů v rámci programu VISK, vyhlašovaného Ministerstvem kultury ČR, jeho šestého podprogramu – Digitalizace historických dokumentů. Díky výběrovému řízení se podařilo snížit náklady, takže místo původně plánovaného jednoho titulu bylo možné za stejný objem prostředků digitalizovat tři rukopisy (*R 625 Breviarium Olomucensis s. Libri horarum de tempore et de sanctis pars hamalis*; *R 627 Graduale de tempore et de sanctis*; *R 23 Misál z 2. pol. 15. stol.*). Ke katalogizaci benediktinské knihovny významně přispěla účast Moravské zemské knihovny, takže část pracovní kapacity mohla být přesunuta na katalogizaci sbírkové knihovny Muzea v Ivančicích, která pokračovala, po zahájení v předchozím roce, po celý rok (sbírková knihovna ivančického muzea je jedinou částí knižního fondu Muzea Brněnska, jež dosud nebyla plně zpracována pro elektronický katalog). Celkový počet zkatalogizovaných knih (přidělených př. č. v r. 2012) činil 1.243 titulů, z toho nová katalogizace Benediktinské knihovny 490 titulů, katalogizace Knihovny Muzea Brněnska 753 titulů.

Knižní nesbírkové akvizice Památníku písemnictví v r. 2012 čítaly celkem 323 titulů, sbírková knihovna Památníku písemnictví se rozrostla o 90 titulů, ostatní sbírkové knihovny o 309, ostatní příruční knihovny nesbírkové o 31 titulů. Náklady na knižní fond činily **9.529,00 Kč**.

Nákup časopisů a novin se děje především formou předplatného pro jednotlivé pobočky, a to jak u oborů odborných, tj. historických, tak ekonomických. Kromě jediného deníku (Rovnost pro operativní potřeby Památníku Mohyla míru) byl předplacen odběr 29 titulů, celková částka za předplatné činila **23.288,00 Kč**.

Badatelna Památníku, která je využívána jak pro prezenční výpůjčky knih, tak sbírkových materiálů, zaznamenala 47 uživatelů a 796 knižních výpůjček (nejsou zahrnuty výpůjčky z příručních knihoven v pobočkách). Knihovna dále poskytovala služby při zpracovávání seznamu knih francouzské proveniencie v benediktinské knihovně, byla vydána 4 čísla bulletinu *Libri de bibliotheca nostra*.

3) PREZENTACE – EXPOZICE, VÝSTAVY

a) Stálé expozice Muzea Brněnska

PODHORÁCKÉ MUZEUM

- ◆ *Mineralogický systém a paleontologie*
- ◆ *Minerály Tišnovska*
- ◆ *Lapidárium kamenných fragmentů v křížové chodbě kláštera Porta coeli*
- ◆ *Měšťanský obytný interiér z přelomu 19. a 20. století*
- ◆ *Dějiny a současnost kláštera Porta coeli*

V roce 2012 nebyly prováděny obsahově ani instalačně žádné zásadnější úpravy těchto expozic. Byl pouze proveden drobný opravný zásah do původní grafické podoby lapidária v křížové chodbě kláštera.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

- ◆ *Koněspřežný kočár vyrobený mezi lety 1890 - 1899 rakouskou firmou BRUNN-H-FISCHER*
- ◆ *Koněspřežný kočár s dvoumístnou kabinou z přelomu 19. a 20. století*

V roce 2012 nedošlo v expozici ke změnám či úpravám.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

- ◆ *Bitva tří císařů. Slavkov / Austerlitz 1805*
- ◆ *Fenomén Austerlitz*

Součástí expozice v nově vybudovaném pavilonu byla i v roce 2012 unikátní velkorozměrová skica – panorama, obraz L. Vacátka „Útok na Pratecké výšiny“. V listopadu a v prosinci zde byla instalována výstava ke 200. výročí tažení roku 1813 a bitvy u Borodina (viz níže).

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

- ◆ *Stálá expozice písemnictví na Moravě a písemnictví s vazbami na Moravu*

Ve druhé části expozice byly maketami a kopiemi z velké části nahrazeny originály, takže nehrozí postupná devastace exponátů vlivem dlouhodobého osvětlení papíru.

- ◆ *Stálá expozice o činnosti Památníku*

Vznikla v roce 2012 v jižním křídle druhého nadzemního podlaží; má poskytnout návštěvníkovi základní informaci o sbírkách, výstavách, literární soutěži atd. Celkem nenápadná expozice vznikla bez mimořádných finančních nákladů s použitím stávajícího výstavního fundus, který ovšem bude třeba postupem doby vyměnit, protože už sám o sobě začíná být muzeálním předmětem.

b) Výstavy

V Muzeu Brněnska bylo uspořádáno celkem **23 výstav**, z toho:

- Podhorácké muzeum – **9**;
- Muzeum v Ivančicích – **2**;
- Muzeum ve Šlapanicích – **5**;
- Mohyla míru – **1**;
- Památník písemnictví – **6**;

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Tvorba za mřížemi

Výstava ve spolupráci s Věznicí Kuřim představila výtvarné a rukodělné práce odsouzených z Věznice Kuřim

Kurátorka výstavy: Mgr. Martina Šviková

Termín konání: 25. 3. – 20. 5. (včetně obou velikonočních svátků a Muzejní noci 2012)

Dobrovolnictví na Tišnovsku

Panelová výstava u příležitosti Evropského roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství 2011. Výstava vznikla z iniciativy poslankyně Evropského parlamentu Ing. Bc. Zuzany Brzobohaté ve spolupráci s občanským sdružením Za sebevědomé Tišnovsko.

(Šlo o putovní výstavu, zařazenou do plánu výstav dodatečně, Podhorácké muzeum bylo jednou ze zastávek na jejím putování regionem.)

Scénář: Ing. Bc. Zuzana Brzobohatá, kurátorka výstavy: PhDr. Irena Ochrymčuková ve spolupráci s Mgr. Marií Kulhánkovou, kronikářkou obce Předklášteří a členkami o. s. Za sebevědomé Tišnovsko

Termín konání: 31. 3. - 15. 4. (prodlouženo do 6. 5. 2012)

Ta jeho milá modré oči má ...

Sváteční kroje svobodných na Moravě a ve Slezsku z doby před 80 lety.

Hlavní výstava sezóny otevřená v rámci programu Muzejní noci. Šlo o mimořádný projekt, do kterého byla zapojena řada moravských a slezských muzeí. Výsledná podoba výstavy byla vysoce hodnocena veřejností i odborníky, proto se vedení muzea - pobočky rozhodlo navrhnout ji do celostátní soutěže Gloria musaealis 2012.

Kurátorka výstavy: PhDr. Irena Ochrymčuková

Termín konání: 20. 5. - 23. 9.

Lenka Válková: Fotografie krojů

Barevné fotografie současných krojů na Brněnsku

Šlo o výstavu dodatečně vloženou do Plánu výstav, která byla současně doprovodnou akcí k hlavní výstavě sezóny Ta jeho milá modré oči má ...

Kurátorka výstavy: PhDr. Irena Ochrymčuková ve spolupráci s autorkou fotografií

Termín konání: 27. 5. - 23. 9.

Ghana

Sonda do života africké země

Komorně laděná druhá hlavní výstava sezóny představila ve stručném přehledu stát na pobřeží Guinejského zálivu, který je vstupní branou do tropické Afriky. Texty, mapy, fotografie a trojrozměrné předměty doplnily výtvarné práce žáků tišnovských škol.

Kurátorka výstavy: PhDr. Irena Ochrymčuková

Termín konání: 5. 6. - 21. 10.

František Štěpán (1912 - 1986)

Výstava k 100. výročí narození akademického malíře a grafika

Výstava představila život a tvorbu jednoho z významných profesionálních umělců tišnovského regionu. Současně také připomněla jeho působení ve funkci správce Podhoráckého muzea na počátku 60. let 20. století.

Kurátorka výstavy: Mgr. Martina Šviková

Termín konání: 7. 10. - 25. 11.

Sokol v Předklášteří - 100 let

Výstava uspořádaná u příležitosti 100. výročí založení sokolské organizace v obci Předklášteří byla do plánu výstav zařazena dodatečně. Různými dokumenty, fotografiemi a předměty představila činnost Sokola nejen v minulosti, ale i v současnosti.

Kurátorka výstavy: PhDr. Irena Ochrymčuková, na scénáři spolupracovala s Mgr. Marií Kulhánkovou, kronikářkou obce Předklášteří a manželi Jakubcovými.

Termín konání: 10. 10. - 9. 12. 2012 (prodlouženo do února 2013)

Krásné časy ... ?

Výstava fotografií s výjevy ze života Romů od poloviny 19. století do počátku 2. světové války. Do plánu výstav byla zařazena dodatečně.

Putovní výstava připravená Muzeem romské kultury.

Kurátorka výstavy (pro instalaci v PM): Mgr. Martina Šviková

Termín konání: 28. 10. - 2. 12.

Od řemesla k umění v tradičním textilu

Výstava prezentovala různé druhy textilií, zpracované tradičními i současnými postupy, a také předměty vztahující se k této lidské činnosti.

(V původním plánu nahradila výstavu „Tradiční textil“. Ta byla zrušena, protože výstava velmi podobného obsahu se v závěru roku 2011 konala v Muzeu města Tišnova v Müllerově domě. Výstava „Od řemesla k umění v tradičním textilu“ prezentovala danou tematiku odlišným způsobem.)

Kurátorka výstavy: PhDr. Irena Ochrymčuková

Termín konání: 9. 12. 2012 - 20. 1. 2013

MUZEUM V IVANČICÍCH

Ani v roce 2012, stejně jako v několika předchozích letech, nedisponovalo Muzeum v Ivančicích vlastními výstavními prostory, podle dohody s vedením města vystavovalo v galerii Památníku A. Muchy v srpnu - říjnu a listopadu – prosinci (resp. lednu 2013):

Ivančice v proměnách času

Výstava historických a současných fotografií města seznamovala návštěvníky s historickou a stávající podobou Ivančic. Snímky doplňovaly obrázky ivančického naivního malíře Jakuba Svobody (1875 – 1943) a několik dalších sbírkových předmětů.

Kurátorka výstavy a scénář: Mgr. Marta Němečková, ve spolupráci s Marií Havlíčkovou

Termín konání: 7. 8. – 21. 10. 2012

Morava vypráví aneb Moravské mýty, pověsti a pohádky

Pohádkové putování Moravou – knížky lidového čtení na Moravě, pověsti, legendy i pohádky a jejich sběratelé a vypravěči. Výstava byla převzata z Památníku písemnictví na Moravě v Rajhradě a přizpůsobena výstavním prostorám v Ivančicích.

Kurátorka výstavy: Mgr. Marta Němečková

Termín konání: 15. 11. 2012 – 27. 1. 2013

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

„Neztratit víru v člověka“ Protektorát očima židovských dětí

Putovní výstava a vzdělávací projekt Židovského muzea v Praze seznámily návštěvníky s osudem Židů za druhé světové války pomocí příběhů šesti židovských dětí.

Kurátorka výstavy: Mgr. Lucie Libicherová

Termín konání: 8. 2. – 25. 3.

Peru – nejen země Inků

Výstava o životě a kultuře obyvatel Peru byla připravena ve spolupráci s Národním muzeem - Náprstkovým muzeem, Muzeem Mladoboleslavská a Nadačním fondem Inka. Výstava byla doplněna obrazovým materiálem a interaktivními pointy pro dětské návštěvníky, připraveny byly programy pro školy. Výstava představila také konkrétní realizaci podpory vzdělávání původních obyvatel Peru, která probíhá v MŠ a ZŠ Pramínek Brno.

Kurátorka výstavy: Mgr. Martina Krajíčková

Termín konání: 25. 4. – 2. 9.

Komiks jako Brno!

Výstava o historii a současnosti žánru komiks v Brně byla připravena jako samostatný tematický celek doplňující výstavu „Signály z neznáma: Český komiks 1922-2012“ v Domě umění Brno. Představila jednak chronologický vývoj žánru, dále věnovala větší pozornost šesti významným tvůrcům současného brněnského komiksu a tvorbě inspirované historií a současností Brna. Výstava byla doplněna kreativní dílnou pro rodiny s dětmi a pro školy byl připraven doprovodný program.

Kurátorka výstavy: Mgr. Martina Krajíčková

Termín konání: 26. 9. – 13. 1. 2013

Poezie záplat

Druhý ročník výstavy patchworku a quiltingu představil tvorbu autorek z Brněnska. K výstavě byly připraveny tvůrčí dílny pro školy i veřejnost.

Kurátorka výstavy: Mgr. Klára Sovová

Termín konání: 13. 10. – 28. 10.

Vánoční putování Evropou

Výstava mapující způsob slavení vánočních svátků v evropských zemích v minulosti i současnosti. K výstavě byla připravena dětská dílna a kreativní koutek a pro školy doprovodné programy.

Kurátorky výstavy: Mgr. Martina Krajíčková, Mgr. Klára Sovová

Termín konání: 30. 11. 2012 – 6. 1. 2013

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

Tažení roku 1812 a bitva u Borodina v dobových ilustracích

Výstava dvou desítek reprodukcí byla uspořádána ve spolupráci s Generálním konzulátem Ruské federace v Brně ke 200. výročí tažení roku 1812 a bitvy u Borodina.

Kurátor výstavy: PhDr. Jiří Hanák, spolupráce Mgr. Josef Večeřa

Termín konání: od 24. 11. 2012 do 31. 1. 2013

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Alois a Vilém Mrštíkové

Pohádka máje (Alois a Vilém Mrštíkové)

Dlouhodobá výstava věnovaná významným představitelům moravského realismu.
Kurátorky výstavy: Mgr. et Ing. Romana Macháčková, Mgr. Andrea Procházková
Termín konání: 28. 3. – 26. 8.

Brněnské salonní časopisy

Výstava připomněla činnost brněnského vydavatele B. Kiliána a jeho časopisů Salon a Měsíc.
Kurátorky výstavy: Mgr. Andrea Procházková, Mgr. et Ing. Romana Macháčková.
Termín konání: 11. 10. – 30. 12.

Brněnská růže

Tato původně neplánovaná výstava s mezinárodní účastí a soutěží dokázala během víkendu přilákat do Památníku více než tři tisíce lidí a poskytla jim možnost prohlédnout si i nové prostory. Výstava byla uspořádána ve spolupráci s rajhradskou Střední zahradnickou školou, firmou Vonekl a floristou Slávkem Rabušicem.

Termín konání: 17. – 19. 11.

Ivo Filip – fotografie

Výstava brněnského fotografa byla součástí floristické výstavy Brněnská růže, která se konala v nově otevřených prostorách. Fotografie Ivo Filipa zůstaly veřejnosti přístupné až do konce ledna v prostorách prvního patra jižního křídla kvadratury.

Termín konání: 17. 11. 2012 – 31. 1. 2013

Listování

Ukázky z fondu benediktinské knihovny.

Kurátor výstavy: Mgr. Jiří David

Termín konání: 5. 12. – 30. 12.

Co rok dal

Ukázky toho, co získal Památník v roce 2012 nově do svých sbírek.

Kurátorka výstavy: Mgr. et Ing. Romana Macháčková

Termín konání: 5. 12. – 30. 12.

c) Návštěvnost expozic a výstav

	<i>r. 2012</i>	<i>r. 2011</i>	<i>rozdíl</i>	<i>rozdíl v %</i>
Podhorácké muzeum				
- muzeum	5 246 osob	6 124 osob	- 878 osob	- 14,3 %
- klášter	6 749 osob	7 192 osob	- 443 osob	- 6,1 %
Muzeum v Ivančicích	869 osob	1 588 osob	- 719 osob	- 45,3 %
Muzeum ve Šlapanicích	2 855 osob	4 240 osob	- 1 385 osob	- 32,7 %
Památník písemnictví na Moravě	11 328 osob	7 939 osob	+ 3 389 osob	+ 42,7 %
Památník Mohyla míru	23 738 osob	25 032 osob	- 1 294 osob	- 5,1 %
Celkem	50 785 osob	52 115 osob	- 1 330 osob	- 2,6 %

V tabulce jsou zahrnuti platící i neplatící návštěvníci. Platících návštěvníků bylo v roce 2012 39 143, tj. o 3 744 (tj. přibližně o 8% méně než v roce 2011). Neplatících bylo naopak 11 642, o 26% více! Mezi neplatícími tvořili velkou většinu návštěvníci vernisáží a ti, kteří zavítali do muzea o Muzejní noci, která proběhla v Podhoráckém muzeu, Památníku Mohyla míru, Památníku písemnictví na Moravě (celkem 3.152 návštěvníků). Relativně vysoký byl, jako každý rok, také počet neplatících návštěvníků - uniformovaných členů klubů vojenské historie na Mohyle míru v průběhu vzpomínkových akcí ke 207. výročí bitvy u Slavkova; značný byl mezi neplatícími i v roce 2012 počet tělesně postižených a nejmenších návštěvníků z mateřských škol. Podíl neplatících návštěvníků na celkovém počtu návštěvníků byl vyšší než v předcházejícím roce - šlo o 23%, tedy téměř čtvrtinu z celkového počtu.

Ze statistického přehledu vyplývá, že v roce 2012 navštívilo expozice a výstavy Muzea Brněnska o 2,6% méně návštěvníků než v předchozím roce. Je to poměrně nízké číslo úbytku. Nicméně konstatujeme, že k poklesu návštěvnosti dochází (s určitými výkyvy v jednotlivých

pobočkách Muzea Brněnska). A to navzdory zavádění nových programových akcí - mezi nimiž tvoří významný podíl programy pro školy - a usilovné propagaci. Návštěvníků ubylo ve všech pobočkách, s výjimkou Památníku písemnictví na Moravě. Tamější nárůst počtu návštěvníků je odrazem zvýšené návštěvnosti památníku při listopadové floristické výstavě Brněnská růže, kterou navštívilo 3.533 návštěvníků. V Podhoráckém muzeu zaznamenáváme pokles už několikátý rok za sebou, v dalších pobočkách (s výjimkou zmíněného Památníku písemnictví na Moravě) byl úbytek návštěvníků podobný.

Skladba návštěvníků – výťah ze statistického výkazu KULT 14-01 za rok 2012:

Počet návštěvníků expozic a výstav muzeí a galerií (součet ř. 0219 + ř. 0220 + ř. 0221 + ř. 0223 + ř. 0224)		0218	50 785	
v tom	za vstupné celé	0219	14 844	
	za vstupné snížené	0220	24 299	
	za vstupné zvýšené za speciální služby	0221	0	
	z toho za služby cizincům	0222	0	
	za rodinné vstupné	0223	0	
	neplatících	0224	11642	
Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím (z ř. 0218)		0225	6 036	
Počet skupin (exkurzí) absolvujících tyto programy (z ř. 0225)		0226	223	
z toho	pro děti a mládež	0227	214	
	pro etnické menšiny	0228		
	pro seniory	0229		
	pro zdravotně handicapované	0230	1	
Počet kulturně výchovných akcí pro veřejnost, jichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladu ve výstavních prostorách)		0231	42	
Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí (z ř. 0231)		0232	7 919	
Počet	kulturně výchovných akcí (v ř. 0231)	samostatná scénická vystoupení	0233	4
		přednášky	0234	5
		ostatní	0235	33
	návštěvníků kulturně výchovných akcí (v ř. 0232)	samostatných scénických vystoupení	0236	665
		přednášek	0237	53
		ostatních	0238	7 194

4) INTERPRETACE - DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVÁM, MUZEJNÍ AKCE A VÝSTAVNÍ AKTIVITY MIMO MUZEUM, KULTURNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST

a) Doprovodné programy a akce k výstavám

Součástí většiny výstav v roce 2012 byla široká škála aktivit, doprovodných programů, jako byly přednášky, herní koncepty či informace zprostředkovávané moderními audiovizuálními prostředky atp. Stále větší důraz kladou pracovníci Muzea Brněnska na mládež a spolupráci se školami, od mateřských po střední a vyšší odborné školy. Jak jsme již uvedli v předchozích výročních zprávách, tradiční součástí mnoha výstav jsou interaktivní programy – o tom podrobněji níže v kapitole f) Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež.

Pracovník, který by měl na starosti lektorskou a muzejně-pedagogickou činnost, v Muzeu Brněnska nepůsobí. Tuto činnost vykonávají průvodci a odborní pracovníci.

Pokud jde o dospělou populaci, zaměřuje se Muzeum Brněnska zejména na doplňkové informace, akce a aktivity. Součástí řady výstav se stávají moderní audiovizuální prostředky, což významně přispívá ke zvýšení úrovně prezentace. Je to zejména reprodukce zvukových a obrazových nahrávek (filmy, slideshow). Reprodukční audiovizuální technika byla využita v roce 2012 na těchto výstavách:

V **PODHORÁCKÉM MUZEU** na výstavě *Ta jeho milá modré oči má ...*, v **MUZEU VE ŠLAPANICÍCH** na výstavách „*Neztratit víru v člověka*“. *Protektorát očima židovských dětí a*

Peru, nejen země Inků a v **PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ** na výstavách *Alois a Vilém Mrštíkovi* a *Pohádka máje*.

Připomínáme, že nedílnou, ba přímo obsahotvornou součástí je využití audiovizuální techniky, v daném případě multimediální prezentace v obou expozicích Památníku Mohyla míru.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

- K hlavní výstavě sezóny *Ta jeho milá modré oči má ...* byla v neděli 27. května uspořádána jako doprovodný program na prostranství před vstupem do muzejní budovy přehlídka současných moravských krojů;
- v neděli 17. června se konala k téže výstavě na náměstí 5. května v Předklášteří přehlídka dětských tanečních souborů, která byla uspořádána ve spolupráci s Obecním úřadem. Přehlídky se zúčastnily soubory Orlík z Pozořic, Modřice, Doubraváček z Doubravníku, Bítešánek z Velké Bíteše, Slováček z Brna, Javorníček;
- další doprovodnou akci k výstavě *Ta jeho milá modré oči má ...* byla 20. září komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost, během níž provedla návštěvníky výstavou její autorka PhDr. Irena Ochrymčuková;
- k výstavě *František Štěpán (1912 – 1986)* se uskutečnila dne 7. 10. při vernisáži výstavy beseda s pamětníky o životě a tvorbě malíře;
- v neděli 21. října se konala u příležitosti zakončení výstavy *Ghana. Sonda do života africké země* beseda s panem Samuelem Antwi Darkwahem z Ghany, ochutnávkou ghanských tradičních jídel, hudebním a pěveckým vystoupením doprovodila zakončení výstavy také skupina občanů Ghany žijících v České republice;
- k výstavě *Od řemesla k umění v tradičním textilu* se konal v neděli 2. prosince komponovaný program jako doprovodná akce v rámci vernisáže pod názvem *Přadte, přadte, přadlenky*, v němž předvedly členky sdružení Cuchanina ukázky rukodělného zpracování lnu, vlny a různé techniky ručních prací (např. paličkování, háčkování, pletení atd.);
- v neděli 25. listopadu se konala pod názvem *A ponese jméno Brána nebes ...* úvodní akce k 780. výročí první písemné zmínky o založení kláštera Porta coeli, které bude v Podhoráckém muzeu připomínáno po celý rok 2013. Citace dobových listin a komentářů pracovníky Podhoráckého muzea v historických kostýmech doplnily zpěvy gregoriánského chorálu v podání členů Svatomichalské gregoriánské scholy z Brna pod vedením Josefa Gerbricha. Scénář programu: PhDr. Irena Ochrymčuková.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

Ke všem výstavám se konaly komentované prohlídky (o doprovodných programech pro školy a interaktivní dílny pro rodiny s dětmi, na které se šlapanické muzeum ve své výstavní činnosti intenzivně zaměřuje, viz níže v kapitole f) *Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež a spolupráce se školami*).

- V rámci doprovodného programu pro veřejnost proběhla 8. června u příležitosti výstavy *Peru – nejen země Inků* pod názvem *Peru zblízka* přednáška Olgy Vilímkové, zakladatelky nadačního fondu Inka. Paní Vilímková pohovořila o současné životní realitě původních obyvatel Peru, humanitárních projektech v této oblasti a poté odpovídala na četné dotazy publika.
- K výstavě *Poezie záplat* probíhaly vždy o víkendech po celý den ukázky tvorby patchworku s výukou základních technik. V rámci doprovodného programu k výstavě byly dále uspořádány dva tematické workshopy pro veřejnost: jednak program *Babiččina panenka*, připravený ve spolupráci s Muzeem Luhačovického zálesí, seznámil účastnice s postupem šití tradiční lidové textilní panenky (21. října), jednak *program Patchwork – jak na to?* – kurz šití ručního patchworku (27. října).

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

- K výstavě *Tažení roku 1812 a bitva u Borodina*, uspořádané ve spolupráci s Generálním konzulátem Ruské federace v Brně se uskutečnilo v rámci vernisáže v sobotu 24. listopadu

hudební vystoupení mezzosopranistky paní Táni Janošové se souborem ruských romansů „Borodino a ty druhé...“. Další aktivity jsou uvedeny v odd. d) Další aktivity.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

K jednotlivým výstavám byly pořádány komentované prohlídky, které vedly jejich kurátorky.

- K stěžejním výstavám sezony věnovaným životu a tvorbě bratří Mrštíků se konaly dva cykly přednášek: jarní se uskutečnily 26. a 22. května, podzimní 13. září a 16. října. Tématem obou cyklů byl *Moravský realismus*, přednášejícími byly kurátorky výstav Mgr. Andrea Procházková a Mgr. et Ing. Romana Macháčková.
- Plynule pokračovala jednou měsíčně programová řada Středění zavedená v roce 2011 jako alternativa menších výstav. Mezi osobnostmi, které se v roce 2012 v rámci toho programu prezentovali, byli jak literáti, tak architekti, historici výtvarného umění a knihovníci. Tento cyklus dovoluje pružně reagovat na různé kulturní události a v mnoha případech i získat pro sbírky zajímavé dokumenty.
- Programovou škálu rozšířilo několik nových akcí. Pro nejširší veřejnost byla určena Rajhradská sobota, série menších programů probíhajících v areálu kláštera od dopoledních hodin až do odpoledne. Úvodem se představili milovníci knih na druhém Knižním bleším trhu, na ně navázal koncert žáků ZUŠ Židlochovice. Vlastní aktivitu mohly děti a s nimi dospělí rozvinout při společném malování na plochu 2x 8 m, skládání domečků z kostiček Ytong, čtení pohádek, posílání psaníček atd. Závěr odpoledne se odehrál za zvuku motorových pil, s jejichž pomocí řezbáři z Rajhradic vytvořili přímo před zraky diváků symbol moudrosti sedící sovu.
- Tematicky sevřenější byl tzv. Den poezie, pořádaný celorepublikově, kterého se Památník zúčastnil poprvé stejně jako adventní knižní bazar.

b) Výstavní a další obdobné aktivity mimo muzeum

Úvodem zdůrazněme, že k programové nabídce Muzea Brněnska se také v roce 2012 zařadila akce svým významem přesahující hranice působnosti muzea: muzeum, především jeho pobočka Památník písemnictví na Moravě, bylo opět koordinátorem účasti jihomoravských muzeí na 22. Podzimním knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě. Tuto účast zajišťovali organizačně i personálně pracovníci památníku.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

- Etnoložka PhDr. Irena Ochrymčuková se podílela na scénáři výstavy nazvané *Generace po generaci*, která byla, ve spolupráci s poslankyní Evropského parlamentu Ing. Bc. Zuzanou Brzobohatou, uspořádána v září a v říjnu 2012 v Muzeu města Tišnova, v Müllerově domě.
- Historička umění Mgr. Martina Šviková zajistila předměty pro výstavu výtvarníků sítotiskové díly Milana, Martina a Anny Magni, která se konala od 29. listopadu 2012 (do 31. ledna 2013) v komorní galerii Základní umělecké školy v Kuřimi Sítotisková dílna (2011-2012)“; pro výstavu také zpracovala a přednesla úvodní slovo, doprovodný text a propagaci v regionálních médiích.
- Výtvarnice Muzea Brněnska Irena Bartošová vypracovala grafický návrh 14 panelů, zpracovala tisková data a realizovala výstavu k soutěži *Vyfoť si léto na jižní Moravě* v budově Jihomoravského krajského úřadu v Brně.

MUZEUM V IVANČICÍCH

- Zapůjčilo sbírkové předměty na výstavu Moravského zemského muzea v Brně nazvanou „V utrpení a boji“ a díla Alfonse Muchy na muchovskou výstavu pořádanou Městským muzeem a galerií v Břeclavi.
- Řada děl A. Muchy byla vybrána a připravena na několik výstav pořádaných v letech 2013 a 2014 v Japonsku.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

- Od 2. do 30. září 2012 proběhla v zámecké galerii v Uherském Ostrohu repríza autorské výstavy Muzea ve Šlapanicích *Rychlé šípy - Vzhůru do Stínadel*.

- Muzeum poskytovalo součinnost a výpomoc při akcích Městského úřadu Šlapanice a šlapanického gymnázia před průčelím muzejní budovy.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

- V Národním kulturním památníku v Mikulčicích byla instalována výstava *Prvních pět let literární soutěže Skrytá paměť Moravy*. Kurátorka výstavy: Mgr. Andrea Procházková.
- Zápůjčky, resp. samostatné prezentace: *Funkční makety rukopisů královny Rejčky* (součást výstavy nadace Pro futuro o.p.s. v Polsku).
- *Moravské mýty a pověsti* – výstava z r. 2011 byla v r. 2012 instalována s menšími úpravami v Muzeu v Ivančicích.
- *Vítězslav Gardavský – život a dílo* – výstava ve Svitávce, z větší části vytvořená z materiálu, který zapůjčil rajhradský Památník.

c) Muzejní noc

Akce pro širokou veřejnost, která nese oficiální název *Brněnská muzejní noc* a je součástí Festivalu muzejních nocí, pořádaného Asociací muzeí a galerií ČR se Muzeum Brněnska účastní od roku 2004. V roce 2012 se konala Muzejní noc v sobotu 19. května a z Muzea Brněnska se jí zúčastnily pobočky Podhorácké muzeum, Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě. Během muzejní noci je navštívilo celkem 3.152 lidí, což bylo ve srovnání s předchozím rokem přibližně o 1.029 lidí méně.

PODHORÁCKÉ MUZEUM navštívilo během Muzejní noci 1 300 návštěvníků. Komponovaný program v muzeu a na prostranství před farním kostelem Nanebevzetí Panny Marie byl v roce 2012 připraven v komornější verzi Muzejní noci bez celovečerního doprovodného programu, stánkového prodeje a široce pojatého občerstvení. Téma programu pod názvem *Ta jeho milá modré oči má* bylo spojeno se stejnojmennou hlavní výstavou sezony, která byla o Muzejní noci otevřena a představila sváteční kroje svobodných párů z velké části Moravy a Slezska z období 20. a 30. let 20. století. Během Muzejní noci se konaly komentované prohlídky výstavy, jíž provázela její autorka PhDr. Irena Ochrymčuková. Kulturní program - sólový zpěv zajistili členové KVJ Tišnov, lidové písně předneslo hudební kvarteto Tišnov. Po celou dobu trvání Muzejní noci měli návštěvníci možnost zhlédnout ukázky řemeslné výroby (vyšívání, paličkování, výroba ze šustí a slámy).

V **PAMÁTNÍKU MOHYLA MÍRU** se Muzejní noci účastnilo 759 návštěvníků. Prohlédli si multimediální expozici „Bitva tří císařů“ a v kapli památníku vyslechli, podobně jako v předchozím roce, koncert oblíbeného ženského pěveckého sboru Mladost.

Muzejní noc v **PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ** v Rajhradě byla již tradičně koncipována s programovou nabídkou pro menší okruh zájemců. V roce 2012 byl program obohacen o historicky koncipovaný výklad v historické knihovně, tradiční program věnovaný literatuře představil poezii Jana Skácela. Rajhradskou Muzejní noc navštívilo 1.093 lidí.

d) Další aktivity

PODHORÁCKÉ MUZEUM

- V průběhu roku 2012 byl realizován projekt *Naučné stezky v regionu Deblínska* pro žáky základních škol; výstupem projektu, který vedli PhDr. Josef Zecpal a PhDr. Irena Ochrymčuková, byl odborný seminář v Základní škole v Deblíně a publikace.
 - Podhorácké muzeum je spolupořadatelem obnovené tradice trhů na tišnovském náměstí (spolu s Ekoporadnou v Tišnově, Sdružením Za Sebevědomé Tišnovsko a městem Tišnov). V průběhu roku se konaly Trhové slavnosti „Jaro, Masopust, Dožínky a Advent“.
- Zpracování libreta zvykoslovných programů, metodická a organizační pomoc, příprava dětských a tanečních vystoupení, moderování atd.: PhDr. Irena Ochrymčuková.
- Podhorácké muzeum bylo v jarním a podzimním termínu, spolu se Sokolem Tišnov, Gymnáziem Tišnov a Městem Tišnov spolupořadatelem *Mezinárodní expozice minerálů*, těchto

svého druhu největších akcí ve střední a východní Evropě. Propagaci obou akcí měl na starosti PhDr. Josef Zacpal.

- *Dny otevřených ateliérů*: Vypracování databáze kontaktů současných umělců v oblasti působnosti Muzea Brněnska; na vypracování databáze pracovala na základě žádosti ředitele Galerie výtvarného umění v Hodoníně historička umění Muzea Brněnska Mgr. Martina Šviková.
- *Tišnovské hody 2012*: Podíl na organizaci a průběhu akce, příprava dětského pásma, tanečního a hudebního doprovodu, scénář akce: PhDr. Irena Ochrymčuková.
- *Hody ve Vohančicích 2012*. Spolupráce na programu (tance a písně): PhDr. Irena Ochrymčuková.
- PhDr. Irena Ochrymčuková poskytla odbornou metodickou pomoc projektu *Obnovení hodové tradice* v Deblíně a obcím Veverské Bítýšce a Čebínu při *rekonstrukci lidového oděvu*, obci Kalům v zájmu obnovy tradic - *Regionální plodiny a strava*, obci Vohančice pak poskytovala metodickou pomoc a prováděla terénní výzkum Velikonočních zvyků.
- PhDr. Josef Zacpal a PhDr. Irena Ochrymčuková poskytovali metodickou a odbornou pomoc při přípravě výstav v Muzeu města Tišnova; aktivně pracovali i v kulturně školské komisi města.
- PhDr. Josef Zacpal spolupracoval při organizaci koncertu italského Pěveckého sboru I Fagiolini pořádaného Městským kulturním střediskem v Tišnově v rámci festivalu *Concentus Moraviae*.
- PhDr. Irena Ochrymčuková vedla taneční soubor Katolické vzdělávací jednoty Tišnov, připravila a uvedla vernisáž výstavy členů Klubu přátel fotografie Pavla Bortlíka, Bohumila Kabeše a Miroslava Zavadila, která se v březnu a v dubnu konala ve foyer ZŠ Tišnov.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

- 14. ledna 2012 navštívili Památník oficiální hosté Jihomoravského kraje – francouzská delegace z departementu Gers;
- 27. března se konala menší tisková konference a komentovaná prohlídka pro rakouské novináře z projektu Top cíle;
- 7. a 8. dubna se v areálu památníku konaly Mezinárodní automobilové závody do vrchu - *Maverick rescue Euro cup – jarní část*;
- 13. dubna, 7. května, 4. října a 12. října navštívili památník oficiální hosté Generálního konzulátu Ruské federace;
- 9. května navštívili Památník zástupci Evropského parlamentu;
- 6. června byla v Památníku podepsána smlouva o spolupráci mezi Ministerstvy obrany České a Slovenské republiky;
- 19. června se uskutečnila návštěva studentů z Utrechtu a natáčení studentského pořadu o bitvě u Slavkova;
- 28. června se konal v Památníku celodenní teambuilding společnosti Mediaservis (připraveny pracovní listy, občerstvení, vojáci, komentované prohlídky atd.);
- 12. srpna byla na Mohyle míru zorganizována tzv. Malá napoleonská bitva připravená ve spolupráci s obcemi Sokolnice a Telnice;
- 19. srpna se při příležitosti 100 let od dokončení hrubé stavby Mohyly míru uskutečnil v sále pavilonu muzea workshop s autorem literatury faktu J. Kopeckým a vedoucím Památníku Mgr. J. Večeřou, součástí připomínky byla i mše svatá v kapli památníku;
- 23. září vystoupil v sále pavilonu k 100. výročí dobudování Mohyly míru ukrajinský pěvecký sbor Sudaruška, konala se i ekumenická bohoslužba v kapli památníku;
- 19. a 21. října se v areálu památníku konaly Mezinárodní automobilové závody do vrchu - *Maverick rescue Euro cup – podzimní část*;
- 24. listopadu proběhla vernisáž výstavy „Tažení roku 1812 a bitva u Borodina v dobových ilustracích“ (s vystoupením mezzosopranistky Táni Janošové se souborem ruských romansů "Borodino a ty druhé...");
- 1. a 2. prosince se konaly vzpomínkové akce ke 207. výročí bitvy u Slavkova;

- 6. prosince byly v Památníku natáčeny interiéry i exteriéry Mohyly míru do projektu „Morava napoleonská“.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

- **At' žije republika!** Večer věnovaný vzniku Československa se konal 24. října. Připomínka státního svátku byla spojena s vyhlášením šestého ročníku literární soutěže Skrytá paměť Moravy a autorským čtením mladých autorů – vítězů literární soutěže. (Kurátorka: Mgr. et Ing. R. Macháčková).

e) Doprovodné akce k výstavám, kulturně výchovná činnost

PODHORÁCKÉ MUZEUM

O tomto poli působnosti v Podhoráckém muzeu se podrobněji zmiňujeme výše v kapitole a) Doprovodné programy a akce k výstavám. Další byť drobné aktivity, které však nemůžeme nezmínit, byly:

- poskytnutí historických informací o majetku kláštera Porta coeli pro natáčení pořadu České televize Ostrava o církevním majetku (klášter Porta coeli) do cyklu Ta naše povaha česká (PhDr. Josef Zecpal, natáčení se uskutečnilo 8. března 2012);
- poskytnutí historických informací o městu Tišnovu pro zpravodajskou relaci České televize Brno o šířících se spekulacích o konci světa (PhDr. Irena Ochrymčuková, v pořadu také aktivně vystupovala).

MUZEUM V IVANČICÍCH

- Viz níže oddíl věnovaný kulturně výchovné činnosti zaměřené na mládež a vědeckovýzkumné činnosti.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

- Ke všem výstavám byly připraveny a konaly se komentované prohlídky, doprovodné programy pro školy a interaktivní dílny pro rodiny s dětmi. Šlapanické muzeum se i nadále ve své výstavní činnosti zaměřovalo především na školní mládež a rodiny s dětmi.
- Jak uvedeno výše, k výstavě *Poezie záplat* (Patchwork) probíhaly v průběhu konání výstavy vždy o víkendech po celý den ukázky tvorby patchworku s výukou základních technik. V rámci doprovodného programu k výstavě byly uspořádány dva tematické workshopy pro veřejnost: *Babiččina panenka a Patchwork – jak na to?*
- O kulturně výchovné činnosti pro mládež viz podrobněji níže v kapitole f) Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež a spolupráce se školami.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

- 24. listopadu se konal, jako doprovodná akce k výstavě o tažení roku 1812 a bitvě u Borodina, kulturní program, na němž zazněly ruské písně v podání pěvkyně Táni Janošové. V průběhu roku byla uspořádána celá řada akcí – viz odd. d) Další aktivity.
- Viz také níže oddíl věnovaný kulturně výchovné činnosti zaměřené na mládež a vědeckovýzkumné činnosti.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

- Ke všem výstavám připravili kurátoři informační letáky a byly pořádány komentované prohlídky výstav, které vedly jejich kurátorky.
- V jarním a podzimním termínu proběhl přednáškový cyklus na téma *Moravský realismus*.
- 19. dubna se uskutečnila akce *Krocení literární múzy pro seniory*.
- 14. září v rámci akce *Rajhradská sobota* se uskutečnil 3. knižní bleší trh, autorské čtení, koncert ZUŠ, ukázky rezbářské práce s motorovou pilou.
- Pro více zainteresované a pravidelné návštěvníky uspořádal Klub přátel Památníku několik vycházek – po stopách Santiniho Aichla a po stopách lišky Bystroušky.

f) Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež a spolupráce se školami

Platí to, co uvádějí zprávy o činnosti v posledních několika letech: Muzeum Brněnska nemá na tuto činnost specializovaného a vyčleněného pracovníka (nebo snad dokonce pracovníky), proto se soustřeďuje kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež, na zčásti již výše popsanou práci odborných pracovníků Muzea Brněnska. Je zřejmé, že jde o činnost, která by si vyžadovala samostatné funkční místo. Doposud se totiž realizuje v rámci práce a úsilí - a přirozeně omezených časových možnostech kurátorů výstav, a tím nelze dosáhnout lepších výsledků. I když, vezmeme-li v úvahu tyto omezené možnosti, jsou podle našeho názoru i tak dobré, přesto je nutno konstatovat, že je tato činnost v určitém smyslu na úkor činnosti odborné. Zřízení odborné funkce zaměřené na práci s mládeží se jeví jako nanejvýš potřebné.

Programy pro školy byly v roce 2012 uváděny pro vedoucí pracovníky škol také v tabulkách, členěných podle jednotlivých poboček na programy pro jednotlivé stupně základních, také mateřských a středních škol, tak, aby bylo možné se v nich orientovat a využít je.

Mimoto byla na webových stránkách Muzea Brněnska zřízena rubrika pro školy, v níž najdou zájemci (a konstatujeme, že například učitelé tuto službu hojně využívají) informace o spolupráci poboček a se školami o doprovodných programech, soutěžích apod.

Součástí vzdělávacího působení muzea jsou odborné praxe středoškoláků a vysokoškoláků a pomoc při tvorbě odborných – seminárních, bakalářských a disertačních prací.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

- K výstavě Bohumír Matal a mlýn v Prudké se 7. března uskutečnila dvakrát pod názvem *Jak se stal malíř mlynářem* doprovodná akce pro ZŠ Doubravník.
- K výstavě Tvorba za mřížemi byly připraveny dva termíny k uspořádání besedy s pracovníky a odsouzenými z věznice Kuřim, nebyly ale školami využity.
- K výstavě *Ta jeho milá modré oči má ...* byla po celou dobu trvání výstavy připravena a využívána dětská dílna (oblékání některých krojových součástí, fotografování v krojích, vystřihovanky, omalovánky, soutěže atd.).
- K téže výstavě se konalo pět přednášek (PhDr. Irena Ochrymčuková) o vývoji lidových krojů na Moravě a ve Slezsku pro Základní školy a gymnázium v Tišnově a pro žáky ZŠ a děti z brněnského ústavu Kociánka.
- Doprovodnou akcí k výstavě *Ta jeho milá modré oči má ...* byla také premiéra „Nocování v muzeu“, které se konala ve spolupráci se ZŠ Předklášteří, proběhla přímo ve výstavních prostorách z pátku 22. na sobotu 23. června a zúčastnilo se jí 15 dětí (zajištění akce: PhDr. Irena Ochrymčuková, Hana Kolbasovská, PhDr. Josef Zacpal).
- K výstavě *Ghana* byla po celou dobu trvání výstavy připravena dětská dílna (vystřihovanky, omalovánky, modelování, soutěže atd.).
- Dětská dílna byla po celou dobu trvání také součástí výstavy *Od řemesla k umění v tradičním textilu* (šlo o vystřihovanky, omalovánky, soutěže, hmatová identifikace předmětů atd.).
- Po celý rok 2012 byly pro práci s dětmi a žáky nižších ročníků základních škol průběžně využívány dětské verze průvodcovských textů klášteřem Porta coeli (pracovní list).

MUZEUM V IVANČICÍCH

Při výstavě *Morava vypráví aneb Moravské mýty, pověsti a pohádky* byly pro žáky základních škol i pro studenty středních škol k dispozici pracovní listy, které vypracovaly Mgr. et Ing. Romana Macháčková a Mgr. Andrea Procházková z Památníku písemnictví na Moravě v Rajhradě. Součástí výstavy byl i dětský koutek – sestavování obrázků formou puzzle a kostek, omalovánky.

K výstavě průvodkyně poskytovaly podrobný výklad, a to nejen školním výpravám, ale i zájemcům z řad dospělých návštěvníků.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

- Ke všem výstavám byly připraveny a konaly se komentované prohlídky, doprovodné programy pro školy a interaktivní dílny pro rodiny s dětmi. Šlapanické muzeum se i nadále ve své výstavní činnosti zaměřovalo především na školní mládež a rodiny s dětmi.

- K putovní výstavě Židovského muzea v Praze „*Neztratit víru v člověka*“ *Protektorát očima židovských dětí* byl připraven autorský workshop pro školy, který interaktivní formou přiblížil mladým návštěvníkům realitu života Židů v protektorátu. Po úvodní prohlídce expozice pracovali žáci skupinově s pracovními listy a poté v rámci prezentace moderované lektorem. Program byl koncipován jako doplnění výuky dějepisu, občanské nauky i výtvarné výchovy.

- Výstava *Peru – nejen země Inků* byla doplněna obrazovým materiálem a interaktivními pointy pro dětské návštěvníky, připraveny byly programy pro školy. Výstava představila také konkrétní realizaci podpory vzdělávání původních obyvatel Peru, která probíhá v MŠ a ZŠ Pramínek Brno.

- V rámci výstavy byly připraveny samoobslužné pracovní listy pro rodiny s dětmi a interaktivní body provázející dětské návštěvníky výstavou, součástí expozice byla i kreativní dílna. Pro školy byly připraveny **tři edukační programy**:

- * Program *Jak to chodí u Inků* určený předškolákům a žákům 1. stupně ZŠ seznámil návštěvníky formou hry s každodenním životem v říši Inků, s inckou mytologií, s nejvýznamnějšími památkami této kultury i s životem potomků Inků v dnešním Peru. Součástí programy byly také kreativní výtvarné aktivity. Program byl doplněním výuky vlastivědy.

- Program *Za tajemstvím Machu Picchu* určený žákům obou stupňů ZŠ a studentům SŠ představil návštěvníkům nejvýznamnější předkolumbovské kultury Jižní Ameriky. Program byl doplněním výuky dějepisu a zeměpisu.

- Program *Kolibřík z planiny Nazca* - výtvarně zaměřený kreativně-edukační program pro žáky ZŠ a SŠ věnoval pozornost nejvýznamnějším uměleckým dílům předkolumbovských kultur Jižní Ameriky. Program byl doplněním výuky dějepisu, zeměpisu a výtvarné výchovy.

- Expozice na výstavě *Komiks jako Brno!* byla doplněna samoobslužnou dílnou pro rodiny s dětmi. Pro školy byl připraven workshop *Příběhy s bublinami* s prvky dramatické výchovy doplněný o zpětnou vazbu ve formě komiksově upravené fotodokumentace programu pro každou skupinu. V rámci výstavy proběhla výtvarná soutěž *Komiks jako Brno* určená široké veřejnosti.

- Dále byly připraveny dvě **kreativní dílny pro školy** na výstavě *Poezie záplat*:

- * Program *Babiččina panenka* určený předškolákům a žákům prvního stupně, v jehož rámci si děti vytvořily jednoduchou verzi lidové panenky a seznámily se s historií patchworku.

- * V kreativní dílně *Patchworkový sedánek* pro 2. stupeň ZŠ si žáci vyzkoušeli metodu crazy patchwork.

- K výstavě *Vánoční putování Evropou* byla připravena samoobslužná dětská dílna a kreativní koutek, pro školy pak **dva doprovodné programy**:

- * Edukační program *Nejen o vánočním skřítkovi* pro žáky MŠ a 1. stupeň ZŠ seznámil malé návštěvníky s vánočními dárci a zvyky napříč Evropou, program obsahoval kreativní výtvarné aktivity a byl doplněn poslechem evropských koled. Program byl doplněním výuky vlastivědy.

- * Program *Ježíšek nebo Santa Claus?* určený 2. stupni ZŠ představil návštěvníkům kořeny vánočních tradic a jejich proměny v historii. Program byl doplněním výuky dějepisu, zeměpisu a občanské nauky.

Pro možnost dalšího zkvalitnění a rozšíření nabídky muzea pro školy byl pořízen soubor kopií pravěkých zbraní a šperků, které bude možno využít při archeologických výstavách a při doprovodných a výukových programech, a to v prostorách muzea i přímo ve školách.

V rámci dalšího zvyšování kvalifikace v oblasti interpretace absolvovaly historička a archeoložka muzea workshop *Tvorba pracovních listů* a historička muzea se stala frekventantkou ročního kurzu *Základy muzejníky pedagogiky*, který pořádá Metodické centrum muzejní pedagogiky při MZM.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

- I v roce 2012 probíhal Napoleonský kvíz pro školy z celé ČR – soutěž o ceny.
- Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež byla soustředěna na využívání nových pracovních listů k nové expozici.
- Památník udržoval spolupráci se stávajícími partnery v oblasti práce s dětmi, spolupráce s Farmou Bolka Polívky se kvůli finanční krizi omezila jen na spolupráci v oblasti propagace.
- Po celý rok se konaly komentované prohlídky muzejní expozice pro školní zájezdy.
- Ve spolupráci s obcí Prace byly připraveny níže uvedené aktivity:
 - * 100 let od postavení Mohyly míru – 19. 8. workshop a mše svatá (viz také výše v kapitole d) Další aktivity);
 - * 100 let od postavení Mohyly míru – 23. 9. vystoupení ukrajinského pěveckého souboru Sudaruška a ekumenická bohoslužba – (viz také výše, dtto).
- Ve spolupráci s obcemi Sokolnice a Telnice byla připravena:
 - * Malá napoleonská bitva (12. 8.) – kulturní odpoledne s možností prohlídky Památníku Mohyly míru a expozice.

Ve spolupráci s obcí Sokolnice a městem Újezd u Brna se uskutečnily dětské dny pro žáky základních škol (viz také výše, dtto)

- Napoleonský kvíz pro školy z celé ČR – soutěž o ceny;
- dlouhodobá spolupráce s agenturou Tomík dětem, v roce 2012 realizovány dva školní výlety;
- komentované prohlídky muzejní expozice pro školní zájezdy během celého roku;
- dětský den pro celou ZŠ Újezd u Brna 26.3 a 2. 4., připraveny soutěže a pracovní listy, 10. 4. slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen;
- dětský den pro celou ZŠ Sokolnice 11. 6. a 18. 6., opět připraveny soutěže a pracovní listy, a také slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen;
- byl vytvořen soubor nových vzdělávacích pracovních listů k expozici i kapli Památníku Mohyly míru: pracovní listy pro rodiny s dětmi, pracovní listy pro I. stupeň i II. stupeň ZŠ i pracovní listy pro střední školy;
- byla zpracována nová podoba nabídky Pro školy, která bude na webových stránkách muzea v I. čtvrtletí r. 2013;
- paní Alena Najbertová zpracovala návrh i podrobný scénář dětské dílny, která bude v roce 2013 realizována v sále pavilonu muzea;
- v roce 2012 navštívilo Památník Mohyly míru 4.196 studentů/děti ve školních výpravách.
- Bc. Mudrochová dokončila přípravu vzdělávacího programu pro studenty francouzštiny – pracovní sešity – jsou již zahrnuty v nabídce;
- probíhala příprava nové internetové soutěže „Muzejní kvíz“, která bude zaměřena skrze sbírkové předměty prezentované v multimediální expozici nebo uložené v depozitáři historii slavkovské bitvy. Soutěž bude založena na správném určení předmětu na fotografii (z expozice či depozitáře) nebo na správné odpovědi na soutěžní otázku, týkající se historie bitvy u Slavkova. Realizace soutěže byla přesunuta na rok 2013.

PAMÁTNÍK PÍSEMŇICTVÍ NA MORAVĚ

Nejvýznamnějším programem zaměřeným na mládež je literární soutěž Skrytá paměť Moravy. O ní viz níže v samostatné kapitole.

Prohlídka stálých expozic Památníku doplněná speciálními výukovými programy pro žáky 2. stupně ZŠ a studenty SŠ. Programy byly koncipovány jako hodinové bloky, ve kterých se účastníci seznámí s daným tématem a prostřednictvím pracovních listů, her a dalších aktivit si získané informace upevní. Témata jsou rozdělena do čtyř bloků: Velká Morava, Rukopisy, Jan Amos Komenský a Literární Morava. Každý blok v sobě zahrnuje další témata, která mohou být dále rozkrývána. Tím zůstává zachována atraktivita programů i pro ty, kteří jej už jednou navštívili. Po domluvě s pedagogy lze program přizpůsobit.

Podpůrné programy k velkým výstavám představovaly jako každoročně jarní a podzimní přednáškový cyklus, který prezentoval širší kontext k jednotlivým výstavním projektům.

Klub přátel Památníku – volné sdružení zájemců o literaturu a práci Památníku uspořádal dva tzv. Knižní bleší trhy (jarní, podzimní), akci, která dává příležitost čtenářům a majitelům knih prodat, koupit nebo si vyměnit knihy z vlastní knihovny. Doplněním probíhajících výstav a besed se staly dvě vycházky, rovněž v režii Klubu: Krajinou Pohádky máje (květen) a Bránou Moravského krasu (k přednášce o Santinim).

g) Literární soutěž Skrytá paměť Moravy

Šestý ročník soutěže vyhlásil Jihomoravský kraj s přispěním Muzea Brněnska k 28. říjnu 2011 ve dvou kategoriích – od 12 do 15 a od 16 do 19 let. Téma soutěže bylo „Továrna Evropa... vyrobeno na Moravě“. Šestý ročník se počtem soutěžících nevykymkal průměru, ovšem téma bylo dosti obtížné a mělo svým způsobem reflektovat naše postavení v integrované Evropě (Továrna Evropa – vyrobeno na Moravě). Již celou Moravu nyní rovnoměrně pokrývá okruh míst, v nichž Památník pořádá semináře tvůrčího psaní. Za mimořádný počin lze považovat účast mladých z českých krajů. Známkou skutečné kvality soutěžních příspěvků je skutečnost, že mnozí z oceněných autorů už mají za sebou i knižní publikace a literatuře se věnují systematicky. Za známku rostoucí prestiže lze považovat účast soutěžících z Čech i skutečnost, že soutěž dokáže vzdorovat konkurenci podobných akcí, pořádaných jak v jihomoravském (Halasův Kunštát), tak ve zlínském kraji (soutěž v Uherském Hradišti) a na dalších místech. Pozitivem celé akce je i spolupráce mezi Muzeem Brněnska a Muzeem T. G. Masaryka v Hodoníně, resp. rajhradského Památníku a NKP Mikulčice, jež zajišťuje závěrečné setkání mladých a předávání cen. Rovněž tak i pochopení, které má pro akci Jihomoravský kraj. Soutěž přispěla i k těsnější spolupráci Památníku s Knihovnou Jiřího Mahena, jež dostala konkrétní podobu v novém společném projektu, který bude realizován v r. 2013 (cyklus Literární kaleidoskop), Tradiční mediální tečkou za soutěží je rozhlasová, více než půlhodinová relace (Český rozhlas Brno, Appetit). Kontinuitu mezi uplynulým a nově vyhlášeným ročníkem vytváří nyní už tradiční autorské čtení laureátů soutěže v rámci oslav státního svátku 28. října (Ať žije republika). Organizace soutěže přešla zhruba v polovině roku do pracovní náplně nové pracovnice, která nastoupila jako záskok za Mgr. A. Procházkovou, která v průběhu roku nastoupila na mateřskou dovolenou.

Co se týká výsledků soutěže, odborná porota v čele s básníkem Radkem Malým vybrala v každé kategorii pět nejlepších prací. Slavnostní vyhlášení výsledků se konalo 15. června 2012 ve Slovanském hradišti v Mikulčicích, národní kulturní památce.

VÝSLEDKY:

I. kategorie (12–15 let)

- 1. cena - Milan Chrobák**
- 2. cena - Martina Baláková**
- 3. cena - Kateřina Hurdálková**

II. kategorie (16–19 let)

- 1. cena - Iveta Jakubčíková**
- 2. cena - Kristýna Řezáčová**
- 3. cena - Eva Halačková**

K 28. říjnu 2012 byl vyhlášen již sedmý ročník soutěže, a to na téma „Pošli to dál!“.

5) VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

a) Vědeckovýzkumná práce, účast na odborných akcích

Není v pravém slova smyslu v regionálním muzeu velikostí, rozsahu činnosti a personálního obsazení možná v systematickém slova smyslu, byla by na úkor prezentace a rozsahu činnosti pobočky. Přesto se odborní pracovníci zapojují do různých aktivit tohoto charakteru, a to jak samostatně v rámci své odbornosti, či obsahu činnosti muzea nebo ve spolupráci s kolegy z jiných institucí, či přímo s těmito organizacemi nebo úřady.

Ve sběrných územích poboček Muzea Brněnska probíhala terénní dokumentace včetně fotodokumentace, cílený účelový výzkum, který do značné míry souvisel s přípravou vlastních výstav plánovaných na rok 2012 a na další léta (viz Dlouhodobá koncepce rozvoje Muzea Brněnska na léta 2008 – 2013). Po celý rok byly shromažďovány i materiály nesebírkové povahy do archivu poboček a rozšiřován specifický knižní fond regionální literatury a fotoarchiv. V průběhu roku 2012 pracoval zástupce ředitele muzea pro odbornou činnost PhDr. J. Hanák na návrhu koncepce digitalizace a návrhu směrnice pro digitalizaci; dokončení a vydání obou těchto materiálů bylo v závěru roku odloženo v důsledku nezbytnosti zaměřit se na přípravu projektu digitalizace v rámci projektu e-governmentu Jihomoravského kraje.

Vlastní výzkumná, badatelská a dokumentační činnost většinou souvisí s přípravou výstav. Mimo to se odborní pracovníci zapojují do různých aktivit tohoto charakteru, a to jak samostatně v rámci své odbornosti či obsahu činnosti muzea nebo ve spolupráci s kolegy z jiných institucí či přímo s těmito organizacemi nebo úřady.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

- Mgr. M. Šviková se v souvislosti s realizací výstavy „Bohumír Matal a mlýn v Prudké“ podílela na identifikaci pěti kusů padělaných obrazů Bohumíra Matala v soukromém vlastnictví. Odborné posudky potvrdily nepravost autorství a vedly k zadržení fals Policií ČR.
- Odborní pracovníci pobočky poskytovali konzultace diplomantům bakalářského a magisterského studia na Masarykově univerzitě v Brně a vedli odbornou praxi studentky 4. ročníku Střední odborné školy knihovnické, oboru vzdělání Knihovnické a informační systémy a služby Jany Vašíčkové (koordinace praxe: PhDr. Josef Zápál).
- PhDr. Irena Ochrymčuková se aktivně účastnila konference Obyčejové komise při České národopisné společnosti pod názvem *Zoomorfní tematika v lidové tradici*, kterou pořádalo ve dnech 9. – 10. května Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně.
- 17. a 18. dubna se PhDr. Ochrymčuková zúčastnila jarního zasedání Etnografické komise při AMG, které pořádalo Muzeum Vysočiny v Třebíči; na zasedání přednesla diskusní příspěvek Etnografické sbírky využívané na výstavách v Podhoráckém muzeu; 16. a 17. října pak podzimního zasedání, které pořádalo Vlastivědné muzeum v Olomouci, kde přednesla diskusní příspěvek k výstavě *Ta jeho milá modré oči má ...*
- PhDr. Josef Zápál se zúčastnil semináře *Digitalizace v muzeích a galeriích*, který proběhl v Národním technickém muzeu v Praze 24. ledna 2012 a jednání Komise regionální historie Moravy a Slezska při AMG 3. - 4. října v Pelhřimově.
- Mgr. Martina Šviková a restaurátorka Monika Hadová se zúčastnily 26. – 27. dubna mezinárodní konference, kterou organizovalo Muzeum v Litomyšli na téma *Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví*; M. Hadová hovořila na konferenci o restaurování keramiky, M. Holzapfel uvedl několik příkladů a ukázek restaurování v Muzeu Brněnska.
- S projektem týkajícím se stálé expozice o historii kláštera Porta coeli se Mgr. Šviková účastnila kursu *Základy muzejní pedagogiky* (plánované ukončení v roce 2013).
- Mgr. Martina Šviková se mimoto zúčastnila 10. dubna v Moravské galerii v Brně *Česko-slovenského semináře k programu EU culture*, 11. – 13. dubna mezinárodní konference *Multiplace Network Brno* v Domě pánů z Kunštátu v Brně, 28. dubna kursu *Tvorba pracovních listů* v Moravském zemském muzeu v Brně, 27. a 28. srpna v Brně seminářů na téma *Vila Tugendhat, 5. analýza projektu památkové obnovy a Moderní architektura a historické prostředí* a IV. sjezdu českých historiků umění 13. a 14. září v Brně.
- Restaurátor Milan Holzapfel se zúčastnil jednání Jihomoravské sekce Komise konzervátorů a restaurátorů při AMG, které se konalo 5. června v Brně, a workshopu na téma *Povrchové úpravy železných kovů*, pořádaného brněnským Technickým muzeem 11. a 12. června.
- Restaurátorka Monika Hadová se aktivně účastnila *Konference restaurátorů a konzervátorů* v Litoměřicích 12. – 14. září, a to s přednáškou na téma *Delftská fajáns – potvrzení pravosti nesignované dózy z depozitáře Muzea v Ivančicích*.
- PhDr. Irena Ochrymčuková – tajemnice poradního sboru pro sbírkotvornou činnost v Muzeu Brněnska a členka tohoto sboru ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti a v Masarykově

muzeu v Hodoníně, a PhDr. Josef Zacpal – člen sboru v Muzeu Brněnska a v Muzeu města Brna se účastnili jednání těchto grémií.

- Odborní pracovníci vykonávaly lektorskou činnost při výstavách. Věnovaly se také badatelským návštěvám, jichž bylo celkem 59.

MUZEUM V IVANČICÍCH

Podobně jako v předchozích letech ani v roce 2012 nebyla vzhledem ke specifickým okolnostem vědeckovýzkumná činnost ve větším rozsahu možná. Heuristická činnost se zaměřila na výzkum v souvislosti s přípravou poměrně náročné autorské výstavy *Ivančice v proměnách času*. Výstava seznamovala s historickou a stávající podobou Ivančic; vystaveno bylo přes 250 reprodukcí historických a současných fotografií města. Snímky doplňovalo na dvacet obrázků ivančického naivního malíře Jakuba Svobody a několik dalších sbírkových předmětů. Historické fotografie pocházely převážně ze sbírek Muzea v Ivančicích, několik snímků bylo z Národního památkového ústavu v Brně a od soukromých osob. Snímky současných Ivančic v roce 2012 pořídil externista Vladimír Roháček.

- Odborní pracovníci vykonávaly lektorskou činnost při výstavách. Věnovaly se také badatelským návštěvám, jichž bylo celkem 4.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

S ohledem na personální obsazení pobočky a objem práce probíhala vědecko-výzkumná činnost, badatelská a dokumentační činnost především v souvislosti s přípravou výstav, zpracováním fondu a publikační činností.

- Mgr. Martina Krajíčková: zpracovávala humoristická a satirická periodika vycházející v Brně od poloviny 19. do poloviny 20. století, současnou komiksovou tvorbu v Brně - v souvislosti s přípravou autorské výstavy *Komiks jako Brno!*
- Dále se soustředila na téma tradic *Vánoc v Evropě* - v souvislosti s přípravou autorské výstavy *Vánoční putování Evropou*.
- V souvislosti s dalším zpracováním fondu a přípravou stati pro sborník Muzea Brněnska zpracovávala a studovala Mgr. Martina Krajíčková fond Alois Kalvoda.
- V souvislosti s přípravou většího výstavního projektu, který je plánován k realizaci ve spolupráci s Náprstkovým muzeem v Praze, zpracovávala a studovala Mgr. Martina Krajíčková fond B. M. Eliášová na rok 2014.
- Vedení odborné praxe Nikolý Melíškové, studentky PdF MU.
- Mgr. Martina Krajíčková (k 1. dubnu 2012 převzala vedení pobočky) a Mgr. Klára Sovová se účastnily několika odborných seminářů: workshopu *Tvorba pracovních listů*, pořádaného Moravským zemským muzeem v Brně.
- Mgr. Lucie Libicherová (která v průběhu roku nastoupila na mateřskou dovolenou) se zúčastnila konference *Textil* v muzeu, pořádané technickým muzeem v Brně; absolvovala první část kurzu *Základy muzejní pedagogiky* v Moravském zemském muzeu v Brně, školení k programu CESik a zúčastnila se lednového semináře Muzea a digitalizace v Národním technickém muzeu v Praze.
- Dále se Mgr. Lucie Libicherová zaměřila na téma dějin Židů v českých zemích – v souvislosti s přípravou autorského workshopu k výstavě *Neztratit víru v člověka*.
- Koordinovala a k jarnímu termínu také aktualizovala podklady pro CES za všechny pobočky muzea k 15. 5. 2012; poté předala činnost a zaškolila pracovníci nově pověřenou správou CES v Muzeu Brněnska.
- Odborní pracovníci vykonávaly lektorskou činnost při výstavách. Věnovaly se také badatelským návštěvám, jichž bylo celkem 20 (k tomu s 11 badateli korespondovaly e-mailem).

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

- PhDr. Jaromír Hanák a Mgr. Josef Večeřa se zúčastnili 24. ledna 2012 semináře na téma *Digitalizace v muzeích a galeriích* v Národním technickém muzeu v Praze.

- PhDr. J. Hanák a Mgr. Josef Večeřa se ve dnech 31. srpna - 7. září zúčastnili na pozvání Ministerstva kultury Ruské federace mezinárodní konference ke 200. výročí tažení roku 1812 a bitvy u Borodina; spolu s nimi reprezentoval Muzeum Brněnska na této konferenci a přidružených akcích také ředitel Muzea Brněnska Mgr. Antonín Reček.
- PhDr. Hanák nadále pokračoval kromě sbírkotvorné činnosti v práci na interním vědeckovýzkumném úkolu *Ohlas a tradice bitvy u Slavkova – „druhý život“ slavkovské bitvy a historická paměť*.
- PhDr. Hanák se rovněž aktivně zapojil do přípravy jarního a podzimního jednání regionální komise historiků moravských a slezských muzeí (osobně se jednání kvůli nemoci nezúčastnil).
- PhDr. J. Hanák připravil a redigoval Sborník Muzea Brněnska 2012, konzultoval jeho grafickou a typografickou úpravu a organizoval tisk sborníku.
- Mgr. Josef Večeřa se krom sbírkotvorné činnosti v roce 2012 zaměřil také na dokumentaci současnosti a tvorbu medailonků významných osobností, které se ve svém životě zasloužily o udržování tradic, popularizaci bitvy nebo stály u zrodu významných kulturních akcí. Shromáždil materiály a připravil medailonky o lidech, zabývající se výrobou cínových vojáčků a dalších suvenýrů s napoleonskou tematikou – p. Grégr, p. Radosta, p. Vlček (výsledky by měly být publikovány ve sborníku Muzea Brněnska v roce 2013 nebo 2014). Probádal korespondenci a fotografický archiv pana V. Schildbergera staršího, z něhož některou korespondenci či fotografický materiál oskenoval. Svoji pozornost zaměřil i k přípravě nové krátkodobé výstavy v pavilonu památníku – spolu s PhDr. Hanákem jednal s Generálním konzulátem Ruské federace v Brně a ve spolupráci s ním připravili výstavu „Tažení roku 1812 a bitva u Borodina v dobových ilustracích“. S M. Budíkovou jednal o přípravě výstavy fotografií pietních aktů na Mohyle míru, detailněji připravil i výstavu pohlednic pana J. Dvořáčka. Realizace výše uvedených výstav však byla vzhledem k finanční situaci přesunuta na rok 2013.
- 19. srpna přednesl Mgr. Večeřa na Mohyle míru přednášku na téma *Proměny muzejní expozice Památníku Mohyla míru v čase. 100 let od postavení Mohyly míru*. Pavilon muzea památníku.
- Mgr. Josef Večeřa absolvoval kurz Power point pro pokročilé a Excel pro pokročilé a také se Zúčastnil těchto seminářů, konferencí a kolokvií:
24. ledna semináře *Muzea a digitalizace* (Praha, NTM)
14. - 15. listopadu konference *Svět muzejních expozic*, (Plzeň, Západočeské muzeum v Plzni)
26. listopadu *Muzeum pro seniory – senioři pro muzeum* (Brno, MZM)
- Mgr. J. Večeřa se také věnoval studiu odborné tuzemské i zahraniční muzeologické literatury a muzejní pedagogiky – především se zabýval přípravou vzdělávacích aktivit Památníku Mohyla míru. Vedl tým pracovníků – Bc. Mudrochová a A. Najbertová, které připravily nové vzdělávací programy a pracovní listy k současné expozici.
- Odborní pracovníci vykonávaly lektorskou činnost při výstavách. Věnovaly se také badatelským návštěvám, jichž bylo celkem 7.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

- Odborní pracovníci se účastnili aktivně konferencí – Mgr. P. Křivová (Olomouc), PhDr. V. Drlík (Uherské Hradiště, Klagenfurt), Mgr. J. David (Praha), Mgr. A. Procházková (Brno), a publikovali v různých časopisech (Dokořán, Duha, Host, Věstník AMG).
- Individuální výstupy (kromě příspěvků uveřejněných ve Sborníku Muzea Brněnska 2012): *Vojen Drlík - Robert Musil a Brno* (přednáška, konference Robertu Musilovi, Klagenfurt, Rakousko).
- Odborní pracovníci vykonávaly lektorskou činnost při výstavách. Věnovaly se také badatelským návštěvám, jichž bylo celkem 23.

ARCHEOLOŽKA MUZEA BRNĚNSKA

- Mgr. Klára Sovová prováděla pravidelnou aktualizaci databáze Státního archeologického seznamu, věnovala se archivnímu studiu a zpracování pozůstalosti v souvislosti s připravovaným článkem o osobnosti Josefa Stávka.

- Mgr. Sovová rovněž zpracovala archeologický sbírkový fond Muzea v Ivančicích, provedla opravu digitalizovaných záznamů podle původní dokumentace a archivních pramenů.
- Dále měla také archeologický dohled při realizaci stavebního projektu „Rekonstrukce vnějších inženýrských sítí v areálu Löw-Beerovy vily.
- Provedla povrchový průzkum na lokalitě Šlapanice - Puštor (v rámci dlouhodobého sledování lokality).
- Mgr. Sovová rovněž vykonávala funkci tajemnice Jihomoravské regionální archeologické komise a účastnila se dalších odborných seminářů, mj. na téma Přehled archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku v roce 2011 (Archaiia, Moravské zemské muzeum).

b) Publikační činnost

V září 2012 vydalo Muzeum Brněnska *Sborník Muzea Brněnska 2012* v rozsahu 138 stran, 116 ilustrací, se samostatnou přílohou: VI. ročník literární soutěže Skrytá paměť Moravy v rozsahu 44 stran a 14 fotografií. Náklady na vydání tohoto sborníku činily **55.280,00 Kč**.

Z obsahu: Leoš Vašek: Příběh litinového náhrobku z Unína a úřednická dynastie Bratránků * Josef Zaccal: Knihy a periodika v Podhoráckém muzeu * Irena Ochrymčuková: Sbírkové předměty etnografického charakteru na výstavách Podhoráckého muzea * Martina Šviková: Výročí malíře Bohumíra Matala v Podhoráckém muzeu * Martina Šviková: Svatá Anežka Česká v Muzeu Brněnska - Podhoráckém muzeu * Monika Hadová: Restaurování keramiky v Muzeu Brněnska – příklad restaurátorského postupu * Tomáš Valeš: Josef Winterhalder ml. (1743–1807) a obraz „Loučení sv. Petra a Pavla“ z Řeznovic * Pavel Klimeš: Restaurování oltářního obrazu „Loučení sv. Petra se sv. Pavlem“ od Josefa Winterhaldera ml. + Restaurátorská dokumentace * Klára Sovová: Hrob kultury se zvoncovitými poháry ze Šlapanic * Martina Krajíčková: Laubovna a Běhařov - Dva domovy a dvě „díla“ Aloise Kalvody * Josef Kopecký: Páteční dítě - Čepáček * Vojen Drlík: Ztracené dědictví Roberta Musila * Romana Macháčková: Pozůstalost Hany Pražákové v Památníku písemnictví na Moravě * Jiří David: Autografy Františka Musila ve sbírce hudebnin Muzea Brněnska * Andrea Procházková: Ohlédnutí za šesti ročníky Skryté paměti Moravy.

Zvláštní příloha: Literární soutěž pro mladé autory od 12 do 19 let "Skrytá paměť Moravy", téma „Továrna Evropa... vyrobeno na Moravě“.

6) PROPAGACE

- Počátkem ledna 2012 – před zahájením veletrhů Go a Regiontour - byl vydán *informační leták Muzeum Brněnska v roce 2012* obsahující základní informace potřebné pro potenciální návštěvníky muzea včetně adres a kontaktů, otevírací doby, plánu výstav a dalších aktivit; leták byl vydán v češtině a v angličtině.
- Muzeum Brněnska v průběhu roku průběžně inovovalo své *webové stránky www.muzeumbrnenska.cz* a zprovoznilo je kromě v české a anglické zčásti také v německé a nově i ruské a francouzské mutaci.
- Rozsáhle informovaly webové stránky v roce 2012 o organizaci Literární soutěže Skrytá paměť Moravy a o seminářích pro potenciální autory - účastníky soutěže.
- *pravidelné měsíční informace* o expozicích, výstavách a dalších akcích Muzea Brněnska byly zasílány těmto periodikům, kde jsou uveřejňovány: Kam v Brně, Metro (Brno), Ipont, Česká kultura, Program Brněnsko, Listy jižní Moravy.
- Neplacená reklama byla využita v publikaci „Špalíček výletů 2“ s poukázkami vstupu za 1 zakoupena + 1 volná do poboček muzea.
- Památník Mohyla míru byl i v roce 2012 propagován *na Farmě Bolka Polívky* prostřednictvím propagačních materiálů a letáků, je také uváděn v jejich propagačních materiálech. Obě místa se také navzájem propagují na webových stránkách.
- Muzeum Brněnska bylo nadále zapojeno do *projektu Top cíle*, který představuje přeshraniční spolupráci s Rakouskem. V roce 2012 byly vytištěny další propagační materiály Památníku

Mohyla míru a Památníku písemnictví na Moravě, uskutečnila se pracovní cesta do rakouského Rossenburgu k podpoře propagace obou památníků, 10. prosince se konalo společné jednání všech zástupců Top cílů v brněnském pavilonu Anthropos.

- Muzeum Brněnska se i v r. 2012 významně podílelo na projektu přeshraniční spolupráce PORTA CULTURAE 2011 - 2013. Jde o aktivitu pod názvem *Dlouhá muzejní a galerijní noc*, kterou realizuje Muzeum Brněnska p. o. – pro Jihomoravský kraj. V roce 2012 vstoupil projekt do třetí a čtvrté etapy:

Ve třetí etapě byla pro partnery a zástupce jihomoravských muzeí a galerií připravena exkurze do Mikulova. Uskutečnila se 25. – 26. května 2012 a byla připravena ve spolupráci s dolnorakouským partnerem Kulturvernetzung Niederösterreich. Pro účastníky byl připraven bohatý kulturní program, spojený s mikulovskou muzejní nocí. Během prvního dne navštívili zástupci dolnorakouských i jihomoravských kulturních institucí významné památky města, v mikulovském zámku se účastníci akce zúčastnili zahájení mikulovské muzejní noci a setkali se s ředitelem Regionálního muzea v Mikulově Mgr. Petrem Kubínem, který hosty provedl po expozicích i kulturním programem. Následující den byla na jednání jihomoravských zástupců projektu s dolnorakouskými partnery zhodnocena třetí etapa projektu a nastíněna další spolupráce. Akce byla velmi kladně hodnocena a vyplynuly z ní některé tipy na mezimuzejní spolupráci v roce konání Dolnorakouské zemské výstavy v roce 2013.

Ve čtvrté etapě byla pro zástupce jihomoravských kulturních a muzejních institucí připravena exkurze do Dolního Rakouska na tzv. „ORF Dlouhou muzejní noc“. Uskutečnila se 6. října a byla také zorganizována ve spolupráci s dolnorakouským partnerem Kulturvernetzung Niederösterreich. Pro účastníky byl připraven bohatý kulturní program, který zahrnoval návštěvy vybraných dolnorakouských muzeí. Nejprve zástupci zavítali do největšího skanzenu v Dolním Rakousku (Museumdorf), který dokumentuje historický život ve weinviertelské vesnici. Po přesunu do městečka Mistelbach si zástupci prohlédli Museumszentrum Mistelbach, ve kterém jsou mimo jiné prezentována díla avantgardního rakouského výtvarníka Hermanna Nitsche spolu s rozbohem a výzkumem jeho tvorby. Během večera byla v Museumszentru připravena i společná večeře, která prohloubila přátelské vztahy. Poslední zastávka byla v městečku Herrnbaumgarten, kde zástupci zhlédli První rakouské kuchyňské muzeum a také Nonseum – tedy muzeum „nesmyslů“. Exkurze do Dolního Rakouska byla velmi kladně hodnocena a prohloubila přátelské vztahy mezi jednotlivými zástupci kulturních institucí.

- Ke všem výstavám byly vydány *samostatné plakáty a pozvánky*, k několika výstavám také *propagační letáčky*, k většině výstav byly zhotoveny *transparenty* na budovy muzeí; pozvánky byly adresovány všem *redakcím hromadných sdělovacích prostředků*, ale mimo jiné specificky také školám v okruhu působnosti muzea – těm byly při výjezdech odborných pracovníků také předávány osobně. Propagace všech akcí muzea probíhala prvotně na webu Muzea Brněnska, dále byly rozesílány elektronické pozvánky.
- Průběžně probíhala propagace i ve školách regionu.
- K některým výstavám byly vydány zvláštní letáky, které byly distribuovány v partnerských institucích (Moravské zemské muzeum Mahenova knihovna v Brně) a na dalších obdobných místech.
- Všechny výstavy a další akce byly *propagovány v celostátním a regionálním tisku a dalších sdělovacích prostředcích* (Brněnský deník Rovnost, Vox, Tišnovský zpravodaj, Šlapanický zpravodaj, Kam v Brně, Rádio Proglas atd.), v Českém rozhlasu Brno, v České televizi Brno, v MF Dnes, MF Dnes – příloha Jihomoravské listy, v brněnské TV1, v tišnovské a ivančické televizi, Listy jižní Moravy.
- Samostatnou kapitolu v propagaci tvořila akce *Muzejní noc*, která byla široce propagována jak vlastními silami, tak v rámci společné propagace muzeí v Brně a na webových stránkách Jihomoravského kraje či na plakátech (viz výše samostatná kapitola).
- **Muzeum ve Šlapanicích** pokračovalo v započaté spolupráci s rádiem Petrov, které k některým výstavám odvíšalo magazíny vytvořené spolu s kurátory výstav. Česká televize a

Český rozhlas připravily reportáže či šoty z výstav *Neztratit víru v člověka, Peru – nejen země Inků Komiks jako Brno!* a k výstavě a *Poezie záplat*.

- Z tištěných propagačních materiálů byly využity zejména *informační letáky* přibližující návštěvníkům detailně obsah výstav i nabízené doprovodné programy a akce, tyto letáky jsou již tradičně součástí propagace **Muzea ve Šlapanicích**, osvědčily se již v letech 2010 - 2011. Informační letáky byly v době své aktuálnosti opakovaně distribuovány na vybraná místa v Brně a okolí (pobočky KJM, MZM, MMB, TM Brno, BKC, tzv. Family pointy atd.)
- Konkrétně v činnosti **Muzea ve Šlapanicích** byla zvláštní pozornost opět zaměřena na propagaci jednotlivých akcí muzea ve školách – školám byly zaslány elektronické i tištěné podklady se specifikací programů pro školy k jednotlivým výstavám (včetně fotografií expozice). U dlouhodobých výstav navíc kurátoři a kurátorky osobně navštěvovali školy v okolí a seznamovali pedagogy mimo jiné s možným využitím obsahu výstav v rámci výuky.
- S ohledem na finanční náročnost a nevelký efekt bylo využito rozesílání tištěných pozvánek v menší míře než dříve, z týchž důvodů byl omezen také výlep plakátů v Brně.
- Médii byly pravidelně zasílány tiskové zprávy a obrazový materiál k výstavám i doprovodným akcím.
- V roce 2012 pokračovalo působení **Památníku Mohyla míru** a **Památníku písemnictví na Moravě** v projektu Top cíle. Byly vytištěny nové propagační materiály, které byly opět distribuovány do KTC i KIC v Brně, Slavkově a v Židlochovicích. Tento projekt poskytuje i potřebný servis účastníkům – formou kontroly práce a analýz kontrol i formou mimořádně užitečných exkurzí do sousedního Rakouska.
- Propagace v médiích byla založena na neplaceném zpravodajství, případně komentářích jak v elektronických, tak v tištěných médiích. Český rozhlas Brno je trvalým mediálním partnerem **Památníku písemnictví na Moravě**, dobrá spolupráce se rozvinula s Brněnskou televizí, zlepšila se i spolupráce s Českou televizí. Vcelku dobré zkušenosti jsou s tištěnými médii, i když větší a hodnotící zprávy jsou výjimkou. Pokud jde ovšem o denní zpravodajství v rámci služby čtenářům, je situace celkem dobrá.
- Přátelsky je Muzeu Brněnska, konkrétně Památníku písemnictví na Moravě nakloněn literární měsíčník Host a časopis Duha vydávaný Moravskou zemskou knihovnou, zprávám o Muzeu Brněnska se nevyhýbá Věstník AMG, pravidelné informace přinášejí místní zpravodaje obcí.
- Dobrou reklamou je i účast Muzea Brněnska na třetím ročníku - knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě, kde již máme pevné místo – i jako jeden ze stánků, který se může chlubit „svým“ literátem (čtení vítězů z literární soutěže).
- V neposlední řadě se na své propagaci podílelo Muzeum Brněnska zařazením poboček – fotografií a informačních textů – do dvou komerčně osvětových akcí – byly jimi tzv. Sběratelské karty a magnetky s kulturními a historickými objekty pro sběratele.

7) PLÁNOVÁNÍ

Analýza sbírek:

Sbírka PODHORÁCKÉHO MUZEA

Sbírku tvoří podsbírkyně *Archeologie, Periodika, Fotografie, filmy, Historie, Nové dějiny, Rajhrad* (předměty z vybavení a sbírek benediktinského kláštera v Rajhradě), *Václav Hynek Mach* (rozsáhlý soubor fotodokumentace převážně sochařských děl, ale i kreseb sochaře), *Výtvarné umění a umělecké řemeslo, Numismatika*. Bližší podrobnosti – viz zprávy o činnosti z předchozích let.

Bylo dokončeno třídění pozůstalosti Karla Fice, byla zpracována typová kolekce vysavačů a zařazena do sbírkového fondu, zpracována byla i další část kolekce textilu.

V souvislosti s úmrtím amatérského archeologa a sběratele Václava Růžičky z Lipůvky spolupracovalo muzeum na vytřídění jeho mimořádně cenné sbírky a jejím převozu do PM.

Převozy zbývající části sbírky (poté, co byla první část převezena v roce 2011) se uskutečnily v leden – březnu 2012.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2012 – 30 779.

Sbírka MUZEA V IVANČICÍCH

Zahrnuje podsbírký *Archeologie, Historie, Umění, Rukopisy, Alfons Mucha, Keramika, Sklo, Pozůstalost, Lapidárium, Lékárna, Numismatika, Historické fotografie, Staré tisky, Nábytek*. Bližší podrobnosti – viz zprávy o činnosti z předchozích let.

Součástí sbírky je archeologický materiál z lokality Hrušovany u Brna a Trboušany a ze starého sbírkového fondu materiál z lokalit Mohelno a Židlochovice.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2012 – 26 795.

Sbírka MUZEA VE ŠLAPANICÍCH

Zahrnuje podsbírký *Archeologie, Etnografie, Historie, Fotografie a filmy, Geologie, Krásná umění, Knihy a staré tisky, Militaria*. Bližší podrobnosti – viz zprávy o činnosti z předchozích let.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2012 – 24 441.

Sbírka PAMÁTNÍKU MOHYLA MÍRU

Sbírka není vzhledem k malému počtu položek členěna na podsbírký, tvoří ji různorodý materiál - viz zprávy o činnosti z předchozích let.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2012 – 587.

Sbírka PAMÁTNÍKU PÍSEMŇICTVÍ NA MORAVĚ

Sbírku tvoří sbírka moravských bibliofilů a signovaných prvních vydání současných moravských spisovatelů. Oblast knižní kultury reprezentuje menší soubor knižních ilustrací a sbírka ex libris. V hodnoceném období objemově významně narostl materiál týkající se činnosti různých osobností. Základem sbírky je pozůstalost po V. Sládkové, část pozůstalosti Q. Glůcka a M. Mikuláškové, literární soubory spisovatelky H. Pražákové a Fr. Křeliny, pozůstalost básníka I. Sabinova, významná část pozůstalosti D. Müllerové, dokumenty k osobnosti G. Glůcka, autografy B. Hrabala a konvolut korespondence J. Skácela.

Ne nepodstatné je doplňování mimosbírkového knihovního fondu, kde vzniká řada moravských periodik a soubory z produkce významných moravských nakladatelství (Stará říše, Promberger). V závěru roku 2012 se podařilo získat dva velké celky čítající cca 40 kartonů materiálu a to literární archiv básníka Ivo Odehnala a část archivu bývalého ředitele nakladatelství Blok. V průběhu roku obohatil sbírky soubor historických pohlednic, ukázky ilustrací Šuleřové rozšířila se i sbírka signovaných knih a to jak od žijících autorů, tak od několika dnes už klasických osobností české literatury jako např. V. Nezval Probíhala intenzivní jednání o část pozůstalosti B. Kiliana. Velkým zklamáním bylo naopak rozhodnutí prof. Stehlíka: ačkoliv původně nabídl Památníku svou rozsáhlou knihovnu, během jednání změnil názor a přenechal ji benediktinům. Je to i poučení pro příště, že i v případě, kdy si dárce klade poměrně striktní podmínky, je třeba jednat pružně a především neodkladně. Přesto lze sbírkotvornou činnost hodnotit vcelku pozitivně. Zpracování shromážděného materiálu je úkolem pro příští léta (nelze opomenout ani nově získanou část pozůstalosti po Karlu Kapounovi). Pokračovalo doplňování sbírky autorsky signovaných knih, bibliofilů a ex libris.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2012 – 1 128.

8) NAPLŇOVÁNÍ STANDARDŮ

dle § 10a Zákona č. 483/Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy:

- odst. (1) **Standard územní dostupnosti** vychází ze sítě poskytovatelů, zveřejněné MK ČR v § 2, odst. 7 zákona č. 122/2000 Sb.

- odst. (2) **Standard časové dostupnosti**

a) *návštěvní (otevírací) doba* – výstavní prostory ve všech pobočkách Muzea Brněnska jsou otevřeny celoročně (Muzeum ve Šlapanicích má zavřeno, pokud se v dané době nekoná

výstava, naopak otevírá své výstavní prostory po předchozí dohodě i mimo stanovenou otevírací dobu, především pro školní skupiny); výjimku představuje Muzeum v Ivančicích, které vystavuje v pronajatých prostorách spravovaných Městem Ivančice po dobu celkem půl roku, v r. 2012 to bylo Ivančice celkem 105 dnů pro veřejnost; Předklášteří celkem 311 dnů pro veřejnost; Šlapanice celkem 210 dnů pro veřejnost; Mohyla míru celkem 327 dnů pro veřejnost; Památník písemnictví celkem 310 dnů pro veřejnost;

b) *každoroční pořádání muzejních programů* – přehled činnosti v tomto bodě obsahují kapitoly *Doprovodné programy a akce k výstavám a Interpretace - doprovodné programy k výstavám, muzejní akce, publikace* (viz výše);

c) *každoroční zpracování informací o činnosti* – Zpráva o činnosti Muzea Brněnska za rok 2012 bude nejpozději do 15. 4. 2013 zveřejněna na webových stránkách Muzea Brněnska www.muzeumbrnenska.cz;

d) *zajištění průběžného poskytování informací o sbírce atd.* – viz kapitoly *Interpretace - doprovodné programy k výstavám, muzejní akce, publikace a vědeckovýzkumná činnost*;

e) *zpracování odborných posudků*: Mgr. M. Šviková se podílela na identifikaci pěti kusů padělaných obrazů Bohumíra Matala v soukromém vlastnictví. Odborné posudky potvrdily nepravost autorství a vedly k zadržení fals Policií ČR.

- odst. (3) **Standard ekonomické dostupnosti** – ve všech pobočkách jsou do expozic a na výstavy poskytovány slevy, které zákon předpokládá; v roce 2012 byly uplatňovány tzv. Rodinné pasy; Familienpass; Spherecard; ZTP a ZTP/P; ISIC; ITIC; IYTC; EURO<26 Karta mládeže ČR; atd.

- odst. (4) **Standard fyzické dostupnosti** – plně fyzicky dostupné, bez architektonických a jiných bariér, jsou expozice a výstavy poboček Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě (obě pobočky disponují i WC pro tělesně postižené návštěvníky, v Památníku písemnictví na Moravě je návštěvníkům s tělesným postižením k dispozici transportní zařízení do prvního patra); zčásti jsou v tomto ohledu dostupné výstavní prostory Podhoráckého muzea (přízemí), obtížněji jsou dostupné výstavní prostory Muzea ve Šlapanicích; pokud jde o Muzeum v Ivančicích, vystavuje v pronajatých prostorách spravovaných Městem Ivančice, které jsou zčásti dostupné;

- Odst. (6) **Veřejné oznámení standardizovaných veřejných služeb** – na počátku roku v prospektu vydávaném česky a anglicky a dostupném ve všech pobočkách muzea a také v informačních střediscích, prostřednictvím přehledu výstav v jednotlivých pobočkách (zájemci je obdrželi se vstupenkou), k dispozici jsou také informační prospekty o Podhoráckém muzeu a klášteři Porta coeli a Památníku písemnictví na Moravě (česky, německy, anglicky) a prospekt o multimediální expozici Památníku Mohyla míru (česky, německy, anglicky, francouzsky, rusky), průběžně aktualizovány byly informace na webových stránkách v české mutaci, zčásti pak také v anglické a německé mutaci, v první polovině roku 2012 byly zprovozněny také francouzská a ruská mutace, návštěvníci jsou informováni také pozvánkami, plakáty, vývěskami na budovách poboček Muzea Brněnska, zprávami a články v periodickém tisku celostátním i regionálním, prostřednictvím České televize a Českého rozhlasu (regionálních i celostátních redakcí).

PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2012

Oblast výnosů / v tis. Kč/

Muzeum Brněnska v roce 2012 hospodařilo s finančními prostředky v celkové výši Kč:	28 127
▶ příspěvek na provoz od zřizovatele	24 327
▶ dotace ze státního rozpočtu	75
▶ tržby z prodeje zboží a suvenýrů	1 390
▶ tržby ze vstupného	1 746
▶ tržby z prodeje služeb - parkoviště	148
▶ úroky	36
▶ jiné ostatní výnosy	117
▶ použití fondů	288

Oblast nákladů / v tis. Kč/

Muzeum Brněnska v roce 2012 mělo náklady ke dni 31. 12. 2012 v celkové výši Kč:	27 872
▶ spotřeba materiálů	584
▶ spotřeba energie	1 821
▶ vodné, stočné	39
▶ prodané zboží a suvenýry	991
▶ opravy a udržování	1 177
z toho - restaurování	208
▶ cestovné	218
▶ ostatní služby	4 238
▶ osobní náklady	14 917
▶ nákup sbírek	64
▶ odpisy dlouhodobého majetku	2 921
▶ nákup majetku	715
▶ ostatní náklady	188

Muzeum Brněnska vykázalo zlepšený hospodářský výsledek ve výši:	255
---	-----

Mgr. Antonín Reček v.r.
ředitel Muzea Brněnska